

310469 ప్రతిదినము ప్రకటింపఁబడును.

Vol. 9.

జెన్న పట్టణము 1923 వ సం॥ జనవరి నెల 18-వ తేది గురువారము } No. 242

సంపుటము ౯

మండుభి నామ సంవత్సరము, మాఘమాస శుద్ధ ప్రథమం.

సంచిక ౪౪౨

అమృతాంజనము అన్ని నొవ్వులకు మంచిమందు

అమృతాంజనము గాయము పుండ్లకు

ఘనమయినమందు

చక్కని డబ్బీతో సహా సీసా 1-కి రూ. 0-10-0 ప్రతియింటినుండదగినది

అమృతాంజనము లోకప్రసిద్ధిని బడసియున్నది. అమృతాంజనము అన్ని నొవ్వులకు సిద్ధామృతము. అమృతాంజనము అమృతశబ్దమాదినిగల మాయమందుగాదు. సకలమందులకలన మోసముగలుగును. మంచభావచీటిని చూచికొనిన మోసముగలుగుదులమృతాంజనపు జగత్ప్రఖ్యాతివలన దేశమునందంతటను విలసిల్లెడిది.

అమృతాంజనము డిపో, బొంబాయి, లేక నెం. 7 తంబు శెట్టివీధి, మదరాసు.

శనిమాసందరము

ఒక చక్కని నవల

గ్రంథకర్త: ఒంతలి సత్యనాథము

ఇది నలువదేండ్లకు పూర్వ మాంద్రదేశమును కలవరపఱచిన

రంపయుద్ధము

నకు సంబంధించిన నవల. కథాసందర్భములు, వర్ణనలు, రంగములు, పాత్రలు హృద్యములై చిత్రము నాకర్షించును

డిమ్మి పైజా గూం పేజీలు : వెల రూ 1-0-0

ఒకేసారి మొత్తముగ కొనువారలకు కమీషన్ నివ్వబడును

ఆంధ్రపత్రికా కార్యాలయము, తపాలాపెట్టె 212, మదరాసు

లోకమయహార కస్తూరిమాత్రలు

పిన్నలు మొదలు వయస్సైన పెద్దవారివరకు సాధారణ వ్యాధులన్నిటికిని చాడతగినది.

250-300 మాత్రలుగల సీసా 1-కి ధర 0-4-0 1 మొదలు 6 సీసాలవరకు రూ 1-4-0

1. మలేరియా జ్వరమునకు మీ లోకమయహార కస్తూరిమాత్రలు మంచి గుణమిచ్చినవి. లక్ష్య సరికొనాకొవ్వ సోమవారపేట, కూర్మజిల్లా.

2. మీ లోకమయహార కస్తూరిమాత్రలు అతి ఉపయోగకరమైనవి. మరల దేవనూరుద్దను పంపకొరదను. బాలరామచార్య, శిరస్తానూరు, చిక్కోడి బెటేగావ్.

3. మీ లోకమయహార కస్తూరిమాత్రల గర్భిణులకు మిక్కిలి ఉపయోగించినది. 6 బుడ్లు వెంటనే పంపకొరదను. ఎస్. ఆచ్యయ్య, కూర్మలోమాస్థరు కిరిగనపాళ్ళి, బెంగుళూరు.

సారస్వతానవము విద్యార్థులకు, శాస్త్రయవారులకు, ఉపాధ్యాయులకు, సంగీతజ్ఞులకు, వారు, వీరు యనశీల మెదడు సంబంధమైన పనిగలవారి పాలిటికి సంజీవన.

20 దినములకు సరిపోవు బొగడ వెల 1-0-0 వి. పి. ఖర్చువేరు.

ప్రాంతి ఆఫీసు, నెం 881 తంబుశెట్టివీధి మదరాసు. వి. పి. ఆర్థులు మద్రాసునండి పంపబడివు.

సాళిపుష్ప వెంకటాచల పండితులు శ్రీ శీతారామవ వైద్యశాల మైసూరు. (1)

10-594

నవరము బంగారము చే

తయారుచేయబడిన

పద్మావతి, క్లావ్ డ్రెస్, యెస్

చంద్ర, సాదాబాలామణి, మోహన్

మంకర, పార్వీ, బొంబాయి, శంకర,

రాజావతి, నర్సయిని మంగళూరు మొ

దలగు రకముల గాజులు అన్ని నైజాం

లోను స్టావలో సిద్ధముగానున్నవి.

ఇష్టములేనివో తీసుకొని వైకము

వాపసీయబడును.

ఉమిడి రామయ్య శెట్టి,

(1842) గురుస్వామి శెట్టి

నగల వర్తకులు చైనాబజారులో, మదరాసు

గొప్ప భగవంతు! జాతకరత్నము

అర్థభాగము

[PART I]

జన్మనక్షత్రము పుట్టినతేదీ వేళ మున్నగునవి లేకయే సంక
ర్పర ఫలితములను క్యారెక్టరు రీడింగుతో సహా యెన్ని సంక
ర్పరములైనను జ్యోతిషుని సహాయము ఆక్కర లేకయే
రమంకిట తాము వ్రాసికొనగలరు. భవము, సంతానము, ఆయు
రాశోగ్యములు మున్నగు ద్వాదశభావములతో మీ మీ జాత
కములను మీరే వ్రాసికొనగలరు. ఇది యింటిజ్యోతిషుడు.
దీని వెల రూ 2-0-0, నెలఖరలోగా కొనువారికి 1-0-0 మాత్రమే
కలయుచో జాతకములు ముసమైసభరకు పంపబడును.

(164) గ్రేట్ యిండియన్ జ్యోతిషాలయము,

ఖిరొలీ, బొంబాయి.

సర్వవృత్తిక విషసంజ్ఞాని

వేలుకుట్టి, తలుపును

వాదిన విషమును తీసివేయుటయేగాక చాడ

ను పూర్తిగా పోగొట్టును. వెల సాకెట్టు

రూ. 0-8-0 పోస్టేజీ రూ. 0-0-0, 4 పాకెట్లు కొను

వారికి పోస్టేజీ ఇవ్వాలి. 1 దశక పాకెట్లు

రూ. 0-0-0 పోస్టేజీ ఇవ్వాలి.

చిరునామ: రాజలక్ష్మీ కలపెని,

(1) నెం. 44 నంబులమర్దుర పేటి, మదరాసు

GRAND CLEARANCE SALE!!

Only a few Days.

సగము వెలలు! కొలదికాలము మాత్రమే!! సగము వెలలు!!!

కవిరాజు శ్రీపాదకృష్ణమూర్తిశాస్త్రిగారి

త్వరపడుడు!

బొబ్బిలియుద్ధము 1-0-0.

త్వరపడుడు!!

వర్తకులకు కాదు!

భాషాసేవకొరకు!!

సగము వెలకు ఈయబడును.

ఈ క్రింది పుస్తకము లన్నియు సగము వెలకు ఈయబడును.

నాటకములు	రు అ	భద్రాచల రామచరిత్ర (వబంధము)	1 0
స్వప్న వానదత్త	0 6	పెద్దాపుర సంస్థానచరిత్ర (పెద్దలచ్చు)	0 1
అభిజ్ఞాన శాకుంతల	1 0	డిటా (న్నలచ్చు)	0 8
విక్రమోర్వశీయము	0 8	ఆరోగ్యదిగ్దర్శిని	0 10
లంకాదహనం	0 12	హాస్యపుపాటలు	0 6
చండకౌశిక (హరిశ్చంద్ర)	0 10	కర్ణ సామ్రాజ్యము నవల	1 0
హనుమద్దామసంగ్రామము	0 10	సీతావనవాసము	0 10
సంగీతవిష్ణులీల	0 12	ప్రాద్దుపాడుపు పువ్వులు	0 12
స్వరాజ్యధ్వజము	0 12	రామదాసుచరిత్ర	0 4
సారంగధరనాటకము (వి ను)	0 12	అశోకుడు	1 0
శ్రీనివాసకళ్యాణము	0 8	అణానవలలు 16 రకములు	1 0
శ్రీకృష్ణ తులాభారము	0 12	భగవద్గీత తెనుగు	1 0
సంస్కారిణి	1 0	శ్రీదేవి (నవల)	0 10
అహల్యాశాపవిమోచనము	0 12	లలితకుమారి	0 10
కచకవధ	0 10	శుక్తిమతి	0 12
నటీతులసి	1 4	తై వలిసిచంద్రశేఖరము	1 0
సంపూర్ణ రామాయణము	1 4	ధరణికోట	1 4
సంపూర్ణ ఉత్తర రామాయణము	1 4	రాజమహేంద్రపురచరిత్ర	0 4
కనకవార	0 12	ఆత్మసామ్రాజ్యము (నవల)	1 0
చతుర చంద్రహాసము	0 8	సహాయ నిరాకరణవిజయము	0 6
పాదు కాపట్టాభిషేకము	0 12	బొబ్బిలియుద్ధ (వచనం)	0 2
పశ్చాత్తాపము 1-భా	1 0	తిలకు హరికథ	0 8
ప్రమిలార్జునీయము	0 6	విధిలేనివైద్యము	0 2

బొబ్బిలియుద్ధ నాటకము కొనువారికే యీక్రిందిపుస్తకములలో నేదేనుకటి సగము వెల కీయబడును.

పానుగంటి లక్ష్మీనరసింహారావుపంతులుగారి

నాటకములు	రు అ	బలిజేపల్లి లక్ష్మీకాంతమువారి నాటకములు	
పాదు కాపట్టాభిషేకము	1 4	నర్మహరిశ్చంద్రీయము	1 0
నరస్వతి	1 0	బుద్ధిమతీవిలాసము	1 0
పూర్ణిమ	1 0	సాత్రాజితీయము	0 14
సారంగధర	0 8	కనకార (పాటలతో) చం కే	1 4
		జాతక మర్మబోధిని జ్యోతిష గ్రంథము	1 4

వ్యవహారచంద్రిక, రూపాయి వెలగలది నాలుగణాలకే యివ్వబడును.

సరస్వతీకృలండరు (చక్కనిబొమ్మతో) 0-2-0

చక్కని గ్లేజు కాగితముపై నాలుగురంగులతో ముద్రింపబడినది.

12 నెలలకు 12 కాగితములు. తెనుగు పండుగలన్నియు కలవు.

12-కి 1-4-0, 25-కి 2-4-0, 50-కి 4-0-0, 100-కి 6-4-0

మీకు పుస్తకములు సగము వెలకు కావలసిన యెడల మా కృలండరులోని సెట్టింబరు, డిసెంబరు నెలలు చూచివాయుడు.

ఉచితము!

ప్రతి ఆర్డరునకు ఒక సరస్వతీ కృలండరు ఉచితము.

ఉచితము!!

అసనూయ:— (పాత్రివర్త్య మహిముందెలుపు క్రొత్తనాటకము) వెల రు. 0-12-0

అదృశ్యమగు పరిశోధక (Detective) నవలలు

కన్నపుదొంగ	0-12-0	ఒకేసారి కొనువారికి రు 2-0-0 లు మాత్రమే.
పగటిచుక్క 1-భాగము	0-10-0	
,, 2-భాగము	0-12-0	

కె. యల్. యన్. సోమయాజులు.

రాజమండ్రి గోదావరీబుక్కు డిపో

ఈ రాజమండ్రిలో సగము సొమ్ముపంపవలెను.

రూపాయిలోపు ఆర్డరు వి. పి. గా పంపబడవు.

జూ బు లు

ఆంధ్రదేశీయోహాసపరిశోధకమండలివారిని గూర్చి, యాంధ్రలోకమున కొన్ని యువవాడులు పుట్టుచున్నట్లు తెలియజేసినది. ఇది నిజమగుచో నెంతయు సంతోషకరము. కడదిక సైన్యబలమానమున బ్రకటింపబడవలసిన శ్రీరాజరాజశేంద్ర తట్టాభిషేక సంచిక యింతవఱకును బ్రకటింపబడకుండుట నీ యువవాడములకు ముఖ్యముగా తావొసంగినట్లు మేము భయపడుచున్నాము. కాని మొట్టమొదటిసారియే, ప్రకటింపవలసిన తటస్థించియుండిన కొన్ని యనివార్యములగు కారణాంతరముల వలన సంచిక యిప్పటికేటకును బ్రకటింపబడదయ్యెను. సంచిక యిప్పటికే మండలివారు వెలువడఁజేయుగలగుటవలన, నాయన వాదములను ఆంధ్రలోకము వఱచిపోవుదు రని మండలివారు విశ్వసించుచున్నారు. చుట్టూ, నెప్పటికప్పుడు, తమ సానుభూతిని మండలివారిపట్ల జూపుచున్నందున, ప్రార్థించుచున్నాము.

భామరాజు వేంకటకృష్ణరావు,

కాశ్యప రిస్.

వడ్లమూడి ముక్తేశ్వర ప్రసాదరావుగారి

శేఖర్ల ఆగమనోత్సవము

9-1-28 తేది కోబాస ఉదయమునైలుకు వడ్లమూడి ముక్తేశ్వర ప్రసాదరావుగారు వచ్చెద రనువార్త గ్రామమందు తెలియగనే గ్రామజనులందరూ బాంబుమొదలగు మంగళవాద్యములతోడ రైలుస్టేషనుకు వెళ్లిరి. రైలురాగానే వారిని పువ్వుమాలాలంకృతుల చేసి నూతనభివృద్ధిప్రముఖులైన కొన్ని వాద్యములు వెంట రా తుర్రుపిడుల నూరేగింపొనర్చి ఘోషలు కడకొందుగంటులకు వారి స్వగ్రామమగు ఆరవపల్లియందు వారిస్వగృహమున ప్రవేశపెట్టిరి. పిమ్మట సాయంకాలము ఘోషలు అయిదుగంటలకు శేఖర్లగ్రామమధ్యమందున్న మంటపమునద్ద రావురాయన్నగారి యధ్యక్షతక్రింద పురజనులసభ సమావేశమైనది. సభాప్రారంభమునకు ముందు వికలాంగులకు కొన్ని భిక్షకవస్త్రములను సచివముగా నిచ్చిరి. పిమ్మట తుర్రుపిడుల స్వాగతవస్త్రము ఇట్లు చదువబడెను.

స్వాగతవస్త్రము

(బహుశ్రీ వడ్లమూడి ముక్తేశ్వర ప్రసాద రావుగారికి శేఖర్ల, శేషేరు, పురవాస్తవ్యులు సమర్పించు వ్యాదయతూర్వక స్వాగతవస్త్రము.

అయ్యో, శ్రీకృష్ణజన్మస్థానమునుండి బయలు వెడలిన మిమ్ములను మొబంధమిక్రసమానముచుభ్యుకు దయచేయఁదని మేము మాన్యవయతూర్వకముగా స్వాగత మిచ్చుచున్నాము. నెల ఒకటింటికి ఘోషలు విబదియూపాయలు చేరవలెను వచ్చు ప్రభు తోవోవోగమున తృణప్రాయముగా పరిత్యజించి భార్యావియోగమునకు నూడ నవించి దేశమాతముణమును వీర్యుటకై గ్రామములందు పర్యటనమునల్పి, పాటకపుజనులకు ఉద్యమకర్తయను బోధించి తుట్టుకుదత్త ప్రభుత్వ నిర్బంధాస్త్రమునకు గురియై నంతర్వరము నైలునందు నంతరముతో గడపి వచ్చుచున్న మీ యొక్క త్యాగమునుగాని గదయ వ్యాదయమునుగాని కొనియాడలేము. ఉద్యమమునకు మూలాధారమైన భాదీనేనను ధరించక, పాశ్చాత్యవ్యామోహమును వీడలేక ఆజ్ఞానావస్థయందున్న మేము సమర్పించు యీ స్వాగతమును దయతో సంగీకరింప గోరుచున్నాము. తిరిగి యీ యుద్యమమునందు పాల్గొని భారతజాతీయ మహాసభాకానుసారము నిర్మాణకార్యక్రమమున ప్రబలదేశ ఆచరణబోధిణి దెప్పించి దేశమాత పర కాపుటకై మీకు ఆయురారోగ్యైక్యముల కొసంగు గాఁగి యని శరమేష్టయని మేము మనోవాక్కుయ కర్మలక్షిత ప్రార్థించుచున్నాము. ఇట్లు విధేయులు శేఖర్ల శేషేరు పురవాస్తవ్యులు. ఇట్లు చదివిన పిమ్మట మహాత్మాగాంధీజీ యను జయ జయ ధ్యానములతోడ ప్రసాదరావుగారు పువ్యసించుటకు లేచి సవత్సరమునండి ఉద్యమమునందు జరిగిన మార్పులనుగురించియు భిక్షద ప్రామాఖ్యమును గూర్చియు, నిర్మాణకార్యక్రమమునుగురించియు, ప్రజలకు నుదోధకమగునట్లు చక్కగా నుపన్యసించిరి. అధ్యక్షుని అంత్యోపన్యాసముతో నాటిసభ ముగిసినది. మహాసభి నా దుదయమున శేషేరుపురజనుల యాహ్వానముమీద అచ్చటికెళ్లిరి. అక్కడ శేఖరాచార్యులతోడ ఉర్రగింపు జరిపి కివాలయమునొద్ద వికలాంగులకు భిక్షకవస్త్రములనుతిరుగుగా నిచ్చినపిమ్మట ప్రసాదరావుగారు బాబోలీ తీర్మానములయొక్క ఆచరణ ప్రామాఖ్యమునుగూర్చి కొవ్వముగా నుపన్యసించిరి. మహాత్మాగాంధీజీ యను జయజయ ధ్యానములతోడ ఉత్సరము ముగిసినది.

పున్యాద రాంబొట్లు

శేఖర్ల కాంగ్రెసుకార్యదర్శి.

	ర.	259 12
నాటకమంజరి పద్యమునది	„	95 0
విద్యావిలాసమునకు మిగిలినవి	„	164 12
ఆశిషమంతయు వర్ణ పూజానుండుటచేరను, సామ్య కట్టక		
వచ్చినది.		
కాకినాడ } కాండ్లగుల రామచంద్రరావు, పి.		
15-1-1928 }		
	కార్య దర్శి.	

పోర్టు సెంటు జార్జి గెజెటునుండి

1922 వ సంవత్సరపు మదరాసు స్టాంపు సవరణ ఆక్టును సవరించుటకై న బిల్లు

1922 వ సంవత్సరపు మదరాసు స్టాంపు(సవరణ) ఆక్టును సవరించుట యొక్క ముగిసిన భాగము, ఇండియా గవర్నమెంటు ఆక్టుయొక్క 80-వ సెక్షను, (3) వ సబు సెక్షను ననుసరించి బిల్లును ఆమోదించుటకు గవర్నరు జనరలుగారి అంగీకారము ముందుగా పొందబడి యున్నందున, ఇందుకలసి నీ క్రింది విధముగా రూపొందించబడినది:-

- 1. ఈ బిల్లును 1923 వ సంవత్సరపు మదరాసు స్టాంపు (బాటోమెంట్) ఆక్టు అని చెప్పవచ్చును.
2. 1922 వ సంవత్సరపు మదరాసు స్టాంపు (సవరణ) ఆక్టుయొక్క 8 వ సెక్షనులో "25-వ సెక్షనుయొక్క 1" అను మాటల తరువాతను అంకెల తరువాతను ఉన్న (2) అను అక్షరమును బ్రాకెట్లను విడిచిపెట్టి 3 అను అక్షరము నుంచవలెను.
3. అదే ఆక్టుయొక్క 1-వ సెక్షనులో, ఈ క్రింది సవరణలు చేయబడవలెను:- (ఎ) 5 (ఎ) (ii) ఆర్టికల్ లో 'ఒకటిగా ప్రాసెస్యోవల్' అను కలము క్రిందనున్న '10-0-0' అను అంకెలకు బదులుగా '10-2-0' అను అంకెలను ఉంచవలెను.

(బి) 5 (బి) ఆర్టికల్ లో 'ప్రస్తుతమైన స్టాంపు హాసీలు' అను పదముల కలములో 'హాసీలు' అను మాటల తరువాతి నీ క్రిందిగానిని ఉంచవలెను. అదియేమనగా:- 'పాతిక అణాస్టాంపు హాసీలు ఆర అణాగాను, ముప్పాతిక అణాది ఒక అణాగాను ఎన్నబడవలెను.'

(సి) 50 (సి) (i) ఆర్టికల్ లో, 'దస్తావేజుయొక్క నివరము' అను కలములో 'అయిదు రూపాయలకు' అను మాటకు బదులుగా 'ఏడురూపాయల యెనిమిది అణాలకు' అను మాటలను ఉంచవలెను.

ఉద్దేశములయొక్కయు కారణములయొక్కయు వివరము. ప్రస్తుతపు బిల్లు 1922 వ సంవత్సరపు 6 వ దశకు మదరాసు స్టాంపు (సవరణ) ఆక్టుయొక్క 1-వ సెక్షనులోని కొన్ని రిఫరెన్సులను సరిచేయుటకు ఉద్దేశపడినది.

క్లాజులమీద కాన్ఫిరమేషన్. 2 వ క్లాజు:- ఈ సెక్షనులోని సవరణ ప్రధానపు ఆక్టుయొక్క 23-వ సెక్షనులోని (1) వ సబు సెక్షనును సంబంధించి యున్నది. కావున (2) అను అక్షరమును, బ్రాకెట్లను విడిచి పెట్టుటకు ఉద్దేశించబడినది.

3 (సి) క్లాజు:- ఈ బిల్లు ప్రతిపాటున దిపాజిటుచేయుట, ఈ దు లేక కుదురు- టిటికి సంబంధించిన బ్రెడంబడికలమీద హాసీలు నూటికి 50 చొప్పున పెంచబడినది. కాబట్టి యిది యిందు రూ 5,000 లకు మించి రూ 7,500 లకు మించనట్లును హాసీలు రూ 6-12-0 ల వాత హాసీలున్న, రూ 6-12-0 లలో నూటికి 50 వ వంతున్న, అయి లేక రూ 10-2-0 లగా ఉండవలెను.

3 (బి) క్లాజు:- 5 (బి) ఆర్టికల్ ననుసరించి హాసీలు కట్టబడవలసిన దస్తావేజులను మాడు దమ్మిడిలు, తొమ్మిది దమ్మిడిలు విలువగల స్టాంపులు కావలసియున్నవి. ఈ కారణాల స్టాంపు లిఫ్టుడు లేవు. మరియు వాటిని తయారుచేసి బారిచేయుటకు ఏర్పాటుచేయుట ఉపయోగకరముగా కలచబడలేదు.

3 (సి) క్లాజు:- 50 (సి) (ii) వ ఆర్టికల్ ననుసరించిన హాసీలు, రూ 7-8-0 లకు పెంచబడినది కాని, ఈ కారణమువలన (సి) (i) వ క్లాజులో చేయబడవలసిన సవరణ గమనింపబడలేదు.

మహమ్మదు హబిబుల్లా. 1923 వ సం॥ జనవరి నెల 8 వ తేదీ.

పోర్టు సెంటు జార్జి గెజెటునుండి

జనవరి 16 మంగళవారము

ర వి మ్యూ కా ఖ

సగరం గురురావుగారు నేలనుండి నెల్లూరు డెవలప్మెంట్ కలెక్టరుగ మార్చబడిరి.

మహమ్మదు ఖాసీమాల్ సాహెబు బహదూరు గారు నెల్లూరునుండి గుంటూరు జిల్లాలోకి మార్చబడిరి.

యం. వి. నెల్లూడిగారు అగ్రికల్చరు డెవలప్మెంట్ సెక్షన్ లో అసిస్టెంటుగ నియమింపబడిరి.

స్టానిక గవర్నమెంట్ లో

మిరు మహమ్మదు బజ్జె అలీ సాహెబు బహదూరుగారును చదలవాడ చక్రవర్తి రావుగారును ఏలూరుమ్యునిసిపల్ కలెక్టరుగా నియమింపబడిరి.

కోమలేశ్వరంపేట లక్ష్మీ నరసింహస్వామిగారు తిరుకేరి మ్యునిసిపల్ కలెక్టరుగా నియమింపబడిరి.

బొల్లిని మనిస్వామి నాయుడుగారు చిత్తూరు జిల్లాలో సభ్యులుగా నియమింపబడిరి. పంతుల సుబ్బారాయుడుగారు కృష్ణాజిల్లాలో సభ్యులుగా నియమింపబడిరి.

ఆర్. రామచంద్రగారు బెల్లంజిల్లాలో సభ్యులుగా నియమింపబడిరి.

బి. శ్రీనివాసరావుగారు హన్మేట్ నాలూకా బోర్డు వైస్ చైర్మన్ గా నియమింపబడిరి.

విద్యాశాఖ

మిస్. జె. యం. జె. రాధా క్రిష్టికేసు శ్రీలక్ష్మమ్మ మొంటు నెక్రెటరీ అండు ప్రెయిసింగు స్కూలు నూపరంపేటలో ఉండేందుకు ఎడ్యుకేషన్ కలెక్టరుగారి నియమింప బడిరి.

పి. వోకస్వామి నాయుడుగారు కడపజిల్లా ఎడ్యుకేషన్ లు కాన్సిల్ సభ్యులుగా ఎన్నుకొనబడిరి.

రావిపాటి రామయ్య గారు గుంటూరు జిల్లా ఎడ్యుకేషన్ లు కాన్సిల్ సభ్యులుగా ఎన్నుకొన బడిరి.

ఆప్తను వర్తమానములు

దిలాస్ ను గల్లకు వేయుట

సెషన్సు, జనవరి 17:- చాలకాలమునుండి కలిపాద్దురాజ్యములందు ఆల్టర్లు జరుపుచు వాపిముజేయుచు, కొలదికాబట్టి కేసు ఒక మోటారు డ్రైవరును దయాహినుడై స్పృహమాగ వధించిన దిలాస్ అను నతడు నేటిదినము ఉరిపెట్టబడెను.

అమీరు జలాలా బాద్ నం దుండుట

అమీరుగారును, ఆతనివారమును ప్రస్తుతము జలాలా బాద్ నందున్నారాయు తెలియుచున్నది.

ఆప్తను విద్యాశాఖ ప్రెంచిపండితులు

అనేకమంది ప్రెంచి ప్రావీణులు ఆప్తను స్థానమున విద్యా శాఖలో నుండి వ్యవస్థాపక నియోజకవర్గమున నూతనముగా స్థాపించబడుచున్న ప్రాంతవిద్యాలయమువారి సంస్కారాధికారము క్రింద నేనెలకొల్పబడును. ఒక ప్రెంచి పురాణకర్త ప్రాజెక్టు గూడ సంతలో కాబూలునగరమునకు రానున్నాడు.

ఆప్తను గనుల పరిశ్రమ

ఇటలీ భూగర్భ కాస్త్రజ్ఞుడు పర్వత యక్షునతకు ఆప్తను స్థానముననున్న లోలిసంపత్తి సంతయు నన్వేషించుచున్నాడు. నేలబాగ్గు, రాగి, యినుము, బంగారు, వెండి, గంభీరము గనులు విరివిగానున్నవి వారు తెల్పిరి. రాకపోకల కనుకలముగ నేర్పరుపబడిన గనులనుండి మంచులభము రాగలదని తెలియుచున్నది.

కాలమానము

జనవరి నెల 13 వ తేదీలో అంతముందిన వారమున డి. జి. ఆర్. కార్టూ, తిరుచినాపల్లి తంజావూరులందు అత్యధికముగ వర్షములు కురిసెను. చిత్తూరు, ఉత్తరకర్ణాటక, మధ్య, తిరువల్లూరులందు అధికముగను, నేలం, నీలగిరిలందు కొంచముగను వర్షములు కురిసెను. సర్కారులయందును, డి. జి. నుండిను వర్షములు తక్కువగనున్నది. మరిపంట మరల నాలుకు ప్రారంభమైనది. బొన్నలు, రాగలు, నువ్వులు చల్లుట ప్రారంభింపబడినది. పంటలు బాగుగ కృషి చెందుచున్నవి గాని కర్మూలు బల్లారిజిల్లాలలో నూత్రము మెట్టమెరులు కృషి చెందుటలేదు. బల్లారిలో శకువులకు తగినంత మేతలేదు. తంజావూరులో అధికముగ వర్షములు కురియుటచే వరిపంట కొంతకడిపోయినది. బల్లారియందలి కరిసేతులు మిగుల అసంతృప్తి కరముగనున్నది.

నరసరావుపేట తాలూకా బోర్డు

ఎన్నికల తగాదా

(జస్తిసు స్పెన్సరుగారి యెదుట)

జనవరి 17 బుధవారము

గుంటూరు జిల్లాలో నరసరావుపేట తాలూకా బోర్డుకు పార్టీ సారథి నాయుడుగారి ఎన్నికను త్రోసివేయుచు నుత్తరపుజేతుగా, నావికయమై సివిల్ రివిజన్ పిటిషన్ అంగీకరించుటకు నిశ్చయించుట దాక్టరు యస్. స్వామినాథన్, కే. జే. కాచారిగారు కోరిరి.

కేసు విషయము లేవనగా:- కే. పార్టీ సారథి నాయుడుగారును మరొకరును నరసరావుపేట తాలూకా బోర్డు సభ్యులుగా జిల్లా బోర్డు అధ్యక్షులచే నెన్నుకొనబడిరి. ఎన్నికల గూర్చి ప్రకటనము 1922 సెప్టెంబరు 28 వ తేదీ పోర్టు సెంటు బార్డి గెజెటులో ప్రకటించబడెను. సభ్యుల ఎన్నికల గూర్చిన ప్రకటనము సంతకము చేసినపుడు జిల్లా బోర్డు అధ్యక్షులు సెప్టెంబరు 25-వ తేదీన మద్రాసులో నుండి, పిదప గుంటూరులో నొక ప్రకటనము సెప్టెంబరు 29-వ తేదీన అయినచే సంతకము చేయబడి జిల్లా బోర్డు అధ్యక్షుడై ప్రకటించబడెను. తాలూకా బోర్డులో పార్టీ సారథి నాయుడుగారు అధిక సంఖ్యకులచే అధ్యక్షుగా నెన్నుకొనబడిరి. మరియొక అభ్యర్థి మూత్ర ముండెను. పోర్టు సెంటు బార్డి గెజెటులో ప్రకటనము సంతకమైనపుడు జిల్లా బోర్డు అధ్యక్షుడు జిల్లాలో లేకుండుటవలన ఆయెన్నికలు చెల్లబాలవనియు, కే. పార్టీ సారథి నాయుడుగారు తాలూకా బోర్డుకు సరిగా ఎన్నుకొనబడిన సభ్యులు గారనియు, అందువలన ఆయన సభ్యత్వముగ ఎన్నుకొనుట చెల్లదనియు, ఆరెండవ అభ్యర్థి జిల్లా జడ్జికి దరఖాస్తు చేసినానెను.

జిల్లా జడ్జి యావిషయముల సంగీకరించి, ప్రెసిడెంటు జిల్లాలో లేనపు డధికార ముండదు గావున యెన్నికలు చెల్లదని ఉత్తరువు చేసిరి.

పార్టీ సారథి నాయుడుగారి పక్షమున దాక్టరు స్వామినాథనుగారు జిల్లా బోర్డు అధ్యక్షుని కంటిమాత్రమున అధికారము పోలేదనియు, గెజెటులో ప్రకటనము ఆర్డరు కార మక్కుర లేకనియు, జిల్లా బోర్డు అధ్యక్షుడై ప్రకటనము జూచుననియు వాదించిరి.

స్వామినాథన్ రివిజను పిటిషన్ దాఖలు చేసికొని, క్రొత్త ఎన్నికల నాపుడల జేయుట కుత్తరువు చేసిరి.

ఆంగ్లో హైందవుల వగపు

కలనల్ గిడ్డినుగారి ప్రసంగము.

బొంబాయి, జనవరి 16:- ఆంగ్లో హైందవ సంఘమువారిచే సన్మానింపబడిన సమయమున ప్రసంగించుచు కలనల్ గిడ్డినుగారిట్లు ప్రసంగించిరి. మనలో కొంతమంది కేవల స్వార్థపరులై స్వనాశకరంబగు ప్రయత్నములకు లోనై యుండిరి. అతిరైవ్యముగను లే మన కర్తవ్యమున హీన దేశకు కారణము. మన మందరుకూడి పనిచేసినచే గాని మనకు ముక్తి దొరకదు. సంస్కరణములు కచ్చినతరువాత ఆంగ్లో హైందవుల స్థితి చాల హీనమైనది. ఈ విషయము పరిస్థితుల కనుకలముగ అయిపోషియులు లేమ జీవితముల మార్పుకొనుచున్నారు. ప్రభుత్వమువారుగూడ తమ దృష్టిపథమును మార్చుకొనవలసి కచ్చెను. సంస్కరణములు మనస్థితి బాగుకావలసినదనుట కల్ల. మనలో కొంతమంది ఆంగ్లో హైందవులు నుఖ జీవనము ను గడుపుచున్నారేమో గాని, వారు అల్పసంఖ్యకులైయుండి సంఘమున కేమియు సుపకారము చేయుచుండలేదు. వారిని సంఘ ద్రోహులనక తీరదు. మన సంఘమువారిని కలిపేసి ప్రభుత్వ శాఖలందెల్ల భారతీయులే చేర్చుకొనబడుచున్నార, కనుక మనము జాగు జేసితిమా అధికపతిరు లగుదుము. భారతదేశముననున్న సర్వ జాతులవన తేనెము కలుపుకలుపును విభజనకరుల సామరీతిని శక్తమాంసోభిక్షము చేయుచునే కృపరిపాలనను సంపాదింపటకు సంసిధులైన మిత్రవాదులతో మామేకమై కృషిపలుపవలయును. ఆంగ్లేయులవై నిక విశ్వాస ముండుకొని వారివై నా భారపడమాడదు. ప్రభుత్వమువారుమాత్రము మామే కరుణ యించి కష్టపడుచుండు సాయకడేవని నమ్మదను. నువ్వాయనే నాదేశములందు స్వచ్ఛముగా జేర ప్రభుత్వమువారికి సాయకడుచుంటిమి. ఇప్పటికిని అట్లే నీధిపడియున్నారము. అయిన నీచమైనవృత్తిచేసి ప్రభుత్వమువారికైన నేమి యెవరికైన నేమి సేవచేయవలయును. ఇది తెలిసింపుగాదు. సత్యము నుడువ కలసినచ్చెను.

దేశీయ వార్తలు

గాంధీమహాత్ముని ఆస్థానత

మహాత్ముడు ఎరవాడ చెరసాలలో మనోవ్యధను కొంత చిత్తచాంచల్యమును కలిగియున్నాడను వదంతి

దీనిని ఉద్యోగు లింకను స్థిరపరుపలేదు
జపానుదేశమువారు మహాత్ము సత్యధికముగ ప్రశంసించుట

దేశబంధు దాసుగారి త్యాగవైరాగ్యములు

దాసుగారు సకలభోగములను క్రమక్రమముగ వదలివేసి యిప్పుడు కలకత్తాలో నున్న
దివ్యభవనమును భూములనుగూడ విక్రయింపదలచి పత్రికలలో ప్రకటించుట

రాజకీయ వైదీలకు గ్రంథములు - డాక్టరు సత్యపాలుగారి విజ్ఞప్తి

గాంధీమహాత్ముడు

స్వల్పముగ చిత్తప్రమ కలిగిన దనువార్త

ఈవదంతి స్థిరపడలేదు

గాంధీ మహాత్మునకు ఎరవాడ చెరసాలలో మనోగ్లానియేగాక యొక విధ మగు చిత్తవిభ్రామముగూడ కలిగినదనియు దీర్ఘకాలము మహాత్ముని నొంటికిగా ఏకాంతవాసమున నుంచుటచే నీ అనర్థము కలిగినదనియు కొందరు చెప్పకొనుచున్నారు.

ఇది నిజ మని ఉద్యోగు లింకను తెలుపలేదు.

దీనినిగూర్చి బొంబాయి క్రమరణ సంఘాధికారికి ఇతర ఉద్యోగులకుగూడ వ్రాసిరి. ప్రకటన కనుగొనుచున్నాడు—(స్వరాజ్య విలేజ్).

గాంధీమహాత్ముని జపానువారు

వినుతించుట

“ఇహలోక సౌఖ్యపరిత్యజము భోగలాలసత్వమును మిక్కిలిముగ నున్న యీ కలికాలమునగూడ కడుదుష్టలక్షణమున నొక్క వాచనమున్న కొట్టకొలదియైనచిత్తములను స్వాధ్యక్షమొనర్చు కలుగుట మహాద్యుత్తముగా కనబడుచున్నది. ప్రపంచ చరిత్రయందు దేశమున దేశమున నెవ్వరిని గూడ నేడు గాంధీమహాత్ముని కనుసంచుచున్న రీతిని కొట్టకొలది ప్రజలనుసరించుచుండలేదు. 7 కొట్ట మంది మహాత్మునియొలుగూడ గాంధీ మహాత్ముని అతని తలదాల్చుచుండుట మరియొకవేదము. పోకేట్లు, ఏనుకీములతరువాత గాంధీమహాత్ముడు తప్ప వరకటి మహానీయులు మరల నెవ్వరు నడకరించియుండలేదు. సాధులకు యోధులకు నుండు సుత్తమక్షణములన్నియును గాంధీమహాత్మునియందు సంపూర్ణముగ మూర్తీభవించెను. గాంధీమహాత్ముడు విప్లవవాదులదేయైనను లేనిను, కమలపాషానుసోలినీ గార్ల విధానములకు మహాత్ముని విధానమునకును ఎట్టిగోలికయును లేదు. వారికందరికిని ఆధారము పడుటయు. గాంధీమహాత్ముని కారధారము కేవలము ఆత్మకీర్తియే. అతడు పశుబలమును పూర్తిగా ఛిక్కిరించెను. విడివిడిదొరకన చువారు గాంధీమహాత్ముని కేరళమున కారాగృహమున బంధింప గలరుగాని అతని యుద్ధయమును మాత్రము నిరోధింప జాలరు. అది యిప్పుడు బాతీయోద్ధయముగా మారిపోయినది. భతుబలప్రధానములగు విప్లవములకల ప్రపంచమునందుకలను మట్టి చేపొలియుటకుచేత్తుబలప్రధానమగు విప్లవభరితముల ప్రపంచమునందుకలను ఆచరణతో నెరవేరించుచున్నాడు. ఆసియాఖండవాసియే మరల నిట్టి మహోద్ధయమునకు ప్రారంభ దగుభాగ్యము. జపానువారును మేమత్యధికముగనుసరింపచున్నామని” జపానుదేశమున బోకియోగరమునందలి దిన పత్రిక లన్నిటిలో నున్నట్లుగ గాంధీమహాత్ముని నొకటికొకటి ప్రకటించెనని బోకియోగరమునందలి విలేజ్ బొంబాయి వ్రాసి యున్నది కంటివార్త నువేసెను.

రాజకీయవైదీలకు చెరసాలలలో

పుస్తకముల నిచ్చుట

డాక్టరు సత్యపాలుగారు

లాహోరు నేషనుస్థితకు ఈనెల 9 వ తేదీన డాక్టరు సత్యపాలుగారి రీతేఖను వ్రాసిరి.

చెరసాలలలో నున్న రాజకీయభయపీట కొనసాగుటకు మంచి పుస్తకములను పంపవలెనని నేను నాకు జేతయలకు విజ్ఞప్తి పంపగా కొందరు మిత్రులునావద్దకు కొన్ని పుస్తకములను పంపిరి. వానిని నేను కొన్ని చెరసాలలకు పంపిరి. ఆ గ్రంథములు చాల వు. వివిధవిషయములను గూర్చిన గ్రంథము లింకను చాల నధికముగా కావలసియున్నవి గాన నట్టి గ్రంథములను మొనరించుటకు మిత్రులకాయాలను నేను జేతయలను కోరుచున్నాను. చెరసాలలలో నున్నవారికి గ్రంథములు చాల మనస్సొందిన కలిగియును. ఒంటరిగానున్న పుడవి పరకమిత్రము లగును. కష్టదశలందు గ్రంథము లధిక సహాయకరములగునగాన స్వరాజ్యముకొరకు సంకసముతో స్వేచ్ఛకు పరిత్యజించిన జేతపుట్ట కీరితిగా గ్రంథములను పంపుటకు జేతయలందరును తోడ్పడ గోరెదను.

రాజకీయ వైదీలగుండ గ్రంథములను చదువునట్లు వారి కాసక్తి కలిగించుటకు వీలైనంతవరకు మనము క్రయిల్పింక దగును. అట్లు చేసిన, వారికి జ్ఞానాభివృద్ధియు సద్వర్తనమును లభింపజలవు. అది త్వరలో నెరవేరవనిగాడు గాని క్రద్ధగా పని చేసిన తత్తుక నెరవేరగలదు పుస్తకములను చదువగూడదని చెరసాలనిబంధనలతో లేదు. కాని పుస్తకములు లభించుట కష్టముగా నున్నది గాన వైదీలకు మంచి గ్రంథముల పంపజేయుటకు మన మందరమును గట్టిపడెత్తు మొనరింపవలెను. మొదట రాజకీయ వైదీలకు ముఖ్యముగా పుస్తకముల పంపజేయవలెను.

1. భగవద్గీత, సత్యాగ్రహకాళిక, దేశమతగ్రంథ, జపటి సాహెబు, సంధ్య, ఖురాను, వరీపు, వేదాంత గ్రంథములు మున్నగు మతగ్రంథములు.
2. తత్వవేత్తలు, సాధువులు, రాజకీయ నాయకులు మున్నగు మహానీయుల జీవచరిత్రములు.
3. సాంఘిక ఆర్థికవిషయములకు సంబంధించిన గ్రంథములు.
4. కథలపుస్తకములు నరలు మున్నగు గ్రంథములు.
5. హిందీ, ఉరుదు, గురుముఖి, ఇంగ్లీషు మున్నగు భాషలను నెప్పుకొనగోరువారికి కావలసిన వాచక గ్రంథములు మున్నగునవి ముఖ్యముగా కావలెను. రాజకీయ మతవివాదలకు సంబంధించిన గ్రంథములను మాత్రము పంపగూడదు వానివలన లాభము లేదు. వానిని పంపినను ఉద్యోగులంగీకరింపదు.

కాంగ్రెసు సంఘముల కార్యదర్శులును వైదీలబంధు మిత్రులును చాలాకష్టతో తనిచేసి గ్రంథములను సమకూర్చి పంపగోరెదను. వైదీలవానిని చదివిభద్రద్రవరతి పరితీరిన పిమ్మట మంచిస్థితిలో మరల పంపివేయు చుండురు. ఈరీతిగా నొక గ్రంథమును పంపి మరల తెప్పించుచుండు గ్రంథాలకుమును నే నేర్పరుప గోరుచున్నాను. ఎల్లవారును సహాయమొనరింప గోరెదను.

దేశ బంధు దాసుగారి గొప్ప త్యాగము

తమ దివ్యభవనము నమ్మి వేయసమకట్టుట

సర్వభోగముల వరీత్యజించుట

పరమవైరాగ్యమును భూనుట

భారతదేశమునందు దేశరతి అధికముగ భోగములను త్యజించగలుగుదురో అంతఅధికముగా ప్రజలు వారిని గౌరవించుట భారతీయుల కది ప్రత్యేకత్యక్తి సహజముగా మై యున్నది. విరాగులును సన్యాసులును గూడ రాజకీయరంగమున ప్రవేశించుట గాంధీమహాత్ముని నాయకత్వము క్రిందనే ప్రారంభమైనది. గాంధీమహాత్మునిత్యక్తి లగు విరాగులతో సౌఖ్యభోగపరిత్యాగులతో దేశ బంధు చిత్తరంజనదాసుగారు ర్నగేసరులని దాసుగారిద్యోగులుగూడ సంగీకరింపకలెప్పుడు. దాసుగారు కలకత్తా మోక్షోద్ధ్వ శ్వాసవాదులతో నగగజ్యుష్టైయుండి అమితధనము వార్జించుచు దానిసంతయు వారిదుఃస్వస్థిప్రాయముగ సంకసముతో వదిలిత్యజించెను. ఈమహాత్యాగ మొనరించుట ఎంతకష్టమో దేశగ తెలుపుటనవసరము. పిమ్మట క్రమక్రమముగ తాను గడించినవాని నొక్కటొక్కటిగ దాసుగారు త్యజింప గలిగె. ఇప్పుడు కలకత్తాలోనున్న దాసుగారిభవనముగూడ విక్రయింపబడుచున్నదని అటారనీ ఎన్. సి. బోనుగారి సంతకముతో పత్రికలలో ప్రకటనలు కనబడుచున్నవి. దాసుగారిదివ్యభవనమును కలకత్తాగంఠమున కట్టించి కొన్ని ఏండ్లు మూర్తమె యయ్యెను. దానిని అమ్మకుండ నుంచుకొన వలెనని కోరినవో దాసుగారు రట్లు చేయుట కావలసిన సామర్థ్యములేక పోలేదని నోట నాలుక గలవారికందరికిని తెలిసినవిషయము. భోగపరాయణులగువాని కిదిగొప్ప దుర్లభమయ్యె. తోచుచుగాని వైరాగ్యసంపన్నుల కట్లుతో నెదు. ఆయన సన్యాసితో సమాన మగు సవర్ణయందున్నాడుగాన సర్వభోగములు వారనిదృష్టిలో త్యజిప్రాయములే. ఈమహాత్యాగములక దాసుగారిని సర్వజనులు సత్యంకభక్తితో నేమింతమానరని యొక భారతీయుడు కలకత్తా స్టేట్సును పత్రిక వ్రాసెను.

దేశబంధు దాసుగారు

కాసనసభలో నుండి పనిచేయవలెనని తెలుపలేదు

స్టేట్సును పత్రికలోని వ్రాతలు నిజముగావు

“కాసనసభలను బహిష్కరించి స్వరాజ్యముకొరకు ఆందోళనముచేయుట నిష్ఫలము. కాసనసభలకు వెళ్లియే ఆందోళన మొనరింపవలె”నని దేశబంధుదాసుగారు తెలిపిన స్టేట్సును పత్రికలో ప్రకటించబడినది. దాసుగారు లేమియును తెలుపలేదు.

కాసనసభలలో నుండియు కాసనసభలకు వెళ్లకుండను ఈ రెండుమార్గములచేతను మోడ వానిలో పనిసాగగకుండ జేయుటయే దాసుగారిఆభిప్రాయము. ఈవారబాటునుగూర్చి స్టేట్సును పత్రికాసంపాదకునకు వ్రాసిననగూడ సత్యంక రసప్రతికలో సవరణను ప్రకటింపక మిన్నకుండెను. రాజపరిధికి యిటీసల పలికిన వా క్యములను బట్టి దాసుగారు తమ విధానమును మార్చుకొందురను వార్తగూడ సవర్ణమే అని బంగలారు కథ యను (కలకత్తా) దేశభాషాపత్రికలో ప్రకటింపబడినది.

దాసుగారి భూములను గృహమును వేలమువేయుట

దాసుగారు రమితమగు ధనము వార్జించినను ఏమియును నిలువచేసి యుండలేదు. ఆయన ఎప్పుడును ధనముబ్రుకుగా నుండలేదు. పాటకజను లనబడు బీదసాదలగు జనసామాన్యమును తన్నుండి విడదీయునట్టి యొక్కొక్కరును తంకశీఘ్రముగ తొలగి పోయిన సంకసేలనియే దాసుగారిదృష్టమగు కోరుచుండిరి. ఇప్పుడు దాసుగారికి కలకత్తాలో భవానీపురమున పేటలో గలభవనమును కవపురమున పేటలోగల భూములను గూడ వేలములో విక్రయింపబడునని పత్రికలలో ప్రకటించిరి. (అమృతబహద్ర పత్రిక).

అంతఃపురమున నిర్మాణము చేర్చుటలేదని నిశ్చయము.

ఆంధ్ర పత్రిక

1923 సం॥ రం జనవరి నెల 18 వ తేది

గురువారము

మహాత్ముని

సంస్మరణము

నేటిదినము భారతవర్షమున కత్యంత శుభవ్రతదినము. గాంధీమహాత్ముడు భారతమాతృ సేవార్థమై తన సర్వస్వము నర్పించెను. దేశమందంతటను నేడు మహాత్ముని సంస్మరించెదరు. ఎర్రవాడా జయలునందు, గాంధీమహాత్ముడు మనోపేదనచే బాధనొందుచున్నటుల రాష్ట్రసేవకయను పత్రక దెలిపిన వార్తను నిన్నటిదినము ప్రచురించి యుంటిమి. ఈ వార్త ప్రజలకు మిగుల విచారము గలిగించక మానదు. ఇందలి సత్యాసత్యము లింకను రూఢిగ తెలియలేదు. నేటిదినము భారతీయు లన్ని ప్రాంతములలో మహాత్ముడు త్వరలో స్వస్థుడగుటకు ప్రార్థనల సలిపెద రనుటకు సందియము లేదు. మహాత్మునికి వెంటనే పూర్ణారోగ్యమును చేకూర్చుమని ఈశ్వరుని వేదెదము. మహాత్ముని కుల్లాసము గలిగించుట కొక్కటే మార్గము గలదు. కేవలము వారిని శ్రమించుటచే, లాభముండదు. వారియెడ నిజభక్తి గనుబటుటకు, ప్రజలు వారి యాదేశముల ననుష్ఠించి, సత్వర స్వరాజ్యసిద్ధికి తోడ్పడవలయును. మహాత్ముని కాశాగృహము నకంపి మాటలతోగాని, అనవసర మగు వివాదములతోగాని ప్రొద్దుబుచ్చుట, కూడని పని. కాంగ్రెసుకార్యక్రమమును సజేకదీక్షతో నిర్వహించుటచేతనే, స్వరాజ్యసిద్ధి గలుగుటయు, మహాత్ముని వెలుపలకు రప్పించుటయు సాధ్యము లగును. గయా కాంగ్రెసుసభ కడుదూర మాలోచించి, మహాత్ముని యుపదేశములను మరల సిరపరచెను. సత్వర స్వరాజ్యసిద్ధి కవియే సాధనమార్గము లని నిర్ణయించెను. సాధన లేవియని గాని, కార్యక్రమ మేదియని గాని వితర్కించుచు కాలము గడుపుట కిది సమయము గాదు. మహాత్ముడు కారాగృహమునకు బోయిన దానిగ దేశము వ్యర్థవాదములతో కాలము గడిపెను. వీనివలన కార్యదీక్ష సన్నగిల్లెను. వివాద రంగమున బడి, ప్రజలు తమ విధ్యుక్తధర్మమును నిర్వహించజాలకబోయిరి. మహాత్ముని యుపదేశములను కొనసాగించజాలకబోయిరి. నూతన సందేశముల కొరకును, నూతన కార్యక్రమములకొరకును నిరీక్షించుటతో కాలము గడచిపోయెను. అట్టి సందిగ్ధస్థితి యిప్పుడు తొలగినది. గయా కాంగ్రెసు సభ సందియముల నెల్ల బోద్రోలినది. కాంగ్రెసు తీర్మానములు, దేశధర్మమును తేటపరచినవి. ఇప్పుడు జరుగవలసినది కార్యాచరణయే. శాసనోల్లంఘనము నాంధించుటకు ముందు నిర్మాణకార్యక్రమమును శీఘ్రముగ కొనసాగించవలెను. ధనమును మనుష్యబలమును ప్రోగుచేయవలయును. కాంగ్రెసు కార్యక్రమమును పూర్తిగ నంగీకరింపని ప్రముఖులుకొందరుగలరనుమాట నిశ్చయమే. కాంగ్రెసునంద్రప్రత్యేకపక్ష మొకటి ఏర్పడినమాట నిశ్చయమే. దీనినిజూచి వెలుగొంద నక్కరలేదు. కాంగ్రెసుసభ్యులు, తమధర్మమును నిర్వహించుచో,

దాను, నైహూ ప్రభృతులు అధికసంఖ్యాకులతో జేరి పాటుబడకపోరు. ప్రజల కార్యోత్సాహబలముగూర్చి వారి నింకను సందియములు బాధించుచున్నవి. శాసనసభా ప్రవేశము, ప్రజల యుత్సాహము నినుమడింపజేయునని, వారికి నమ్మకముగలదు. కాని, దూర మాలోచించిన, ఇందుకు విరుద్ధఫలము తలస్థించునని గ్రహించవచ్చును. ఏవిధమునను శాసనసభా ప్రవేశమునకు దేశము సమ్మతించజాలదు. స్వతంత్ర కార్యక్రమమును విడనాడజాలదు. నేటిదినము గావించెడి మహాత్ముని సంస్మరణవలన, భారతీయుల నిశ్చయము ఇంకను బలపడుగాక. వారి కార్యోత్సాహము విస్తరించుగాక. స్వరాజ్యసిద్ధియు, మహాత్ముని విమోచనమును త్వరలో చేకూరుటకు, పరమేశ్వరు డనుగ్రహించుగాక!

డాక్టరు సప్రగారి యభిప్రాయములు

డాక్టరు సప్రగారు తమయభిముల నిపుడు స్వేచ్ఛాదెలిపిరి. అస్సాసియేటుడు ట్రెస్సు ప్రతినిధితో వీరు వివరించిన సంగతులు పరితౌర్హములు. రాజకీయ బాధ్యతయంతయు నైటు వాలునుండి డిల్లీ సిమ్లాలుపైకి ప్రసరించెనని వీరొక వంక దెలుపుచున్నను, వేరొకవంక ఇండియా రాజ్యాంగమంత్రివలనబరువు ఇండియా ప్రభుత్వముపై విశేషముగనున్నదని విచారపడుట అసంబద్ధముగ దోషకమానదు. ఇండియా ప్రభుత్వము ఇండియా మంత్రికి బాధ్యత వహించుటకు బదులు గ శాసనసభ కెక్కుడు బాధ్యతను వహించవలయునని సప్రగారుగోరిరి. సంస్కరణములవిషయమైయభివృద్ధిని కోరుటలో, కేంద్రప్రభుత్వమునందు ద్వంద్వపద్ధతిని నెలకొల్పవలయునని కొందరు దెలుపుచున్నాడు. సప్రగారు రెండుల కంగీకరింపరు. ద్వంద్వ ప్రభుత్వపద్ధతివలన సప్రములను రాష్ట్రములలో జూచుచు, కేంద్రప్రభుత్వమునందు మరల దానినే ప్రవేశపెట్టవలయునని కోరుట అవివేకము. ఉన్నతోద్యోగములను భారతీయుల కీయవలయునని డాక్టరు సప్రగారు పట్టుదల జూపుచున్నారు. సైన్యమున భారతీయోద్యోగులను నియమించుట ముఖ్యమనియు, సంస్కరణాభివృద్ధి కన్నను ఇది ప్రధానమనియు సప్రగారు దెలుపుట వింతగాదు. ఏలనన, సప్ర బోలు మితవాదులు ఉన్నతోద్యోగము లెక్కుడు లాభకరమని యభిప్రాయ పడుట సహజము. కాని, భారతీయులకున్నతోద్యోగము లిచ్చినంతమాత్రమున, హిందూదేశస్థితి చక్కబడునని ప్రజలు భావింపరు. వారికి స్వపరిపాలనము ప్రధానము. సహాయనిరాకరణోద్యమ మనిన, సప్రగారికి గిట్టుకుండుట వింతగాదు. కాని స్వరాజ్యసిద్ధికి వీరు వేరుమార్గమును జూపలేదు. ప్రజాభిప్రాయము బలముగ నుండుచో, కాలక్రమమున అధినివేతరాజ్య స్వాతంత్ర్యమును కొంతవరకు సంపాదించవచ్చునని వీరికి నమ్మకము గలదు. సంపూర్ణ స్వపరిపాలనము సిద్ధించు టెప్పుడోమాత్రము వీరుజెప్పరయిరి. ప్రజలుమొఱబెట్టిన మాత్రమున స్వపరిపాలనము సిద్ధించునని, సప్రగారు నమ్మెదరు గాబోలు! ఒక్కసత్యమును దెలిపినందుకు మాత్రము వీరి నభినందింప వచ్చును. శాసనసభలో జేరి వానిని భగ్గుముజేయుట దుర్లభమనియు, ఇట్టి యత్నములను నిరుపయోగముగావించుటకు సంస్కరణశాసనమునందు తగిన కట్టుదిట్టములుగల వనియు, శాసనసభలో గావించెడి నిరోధమువలన ప్రభుత్వము టీణించుటకు మారుగ ఇంకను బలపడు ననియు, సప్రగారు స్పష్టపర

చిరి. శాసనసభలో జేరి వానిని భగ్గుముజేయు నెంచెడివారు, అనుభవజ్ఞులగు డాక్టరు సప్రగారి వాదమును పరికించుట యుక్తము.

హిందూదేశస్థితి : లండను టైముస్పత్రిక

హిందూదేశ వాతావరణము ఎక్కుడు నెమ్మదిగను, సౌఖ్యవంతముగను నున్నందులకు, టైముస్పత్రిక సంతృప్తిని జూపుచున్నది. కాంగ్రెసు తీర్మానములు ఘాటుగనున్నను, టైముస్పత్రిక కంత కష్టముగ లేదు. పంటలు బాగున్నవట. వర్షకము బాగు పడుచున్నదట. మారకము అభివృద్ధి జెందుచున్నదనియు జీవనమున కగు వ్యయము దగ్గుచున్నదనియు, టైముస్పత్రిక సంతోషించుచున్నది. టైముస్పత్రిక సంతృప్తియు, ఇండియా సహాయ రాజ్యాంగ మంత్రియగు విట్టరుటనుగారి సంతృప్తియు ఒక్కపోల్చిననున్నవి. కాలమానము అనుకూలముగ నుండుటచే, రాజకీయముగు అశాంతి దగ్గినటుల విట్టరుటను ప్రభువుగారు పలికిరి. వీరియంద్దేశము ప్రకారము, ఆరిక దుస్థితి నాథారముగ గైకొని రాజకీయాందోళన కారకులు క్షుల్లమాందోళనమును వ్యాపింపజేసిరి. అంతియగాని, ప్రజలకు నిజమగు కష్టము లేవియు లేవు. ప్రభుత్వ పరిపాలనమంతయు సామ్యముగజరుగుచునేయున్నది. లండను టైముస్పత్రిక యాహాయ నిత్యము. ఆంగ్ల దేశప్రముఖు లీ రీతిన భావించు చుండునంతవరకు, హిందూదేశ వ్యవహారము సామ్యముగ పరిష్కారము గానరదు. లండను టైముస్పత్రికకు దండన పద్ధతిపై మక్కువ విశేషము గలదు. నిర్బంధ ప్రయోగమువలన, శాంతి నెలకొనినటుల, ఈ పత్రిక సంతోషించుచున్నది. గయా కాంగ్రెసు తీర్మానములు టైముస్పత్రికను కలవరపెట్టక బోయినను, రీడింగు ప్రభువుగారిని కలవరపెట్టినవి. తీవ్రదండన ప్రయోగము గావించుటకు వారు సంసిద్ధులైరి. నయమున గాని భయమునగాని, హిందూదేశ స్వేచ్ఛమును మరలింప వీలులేదని, ఆంగ్ల దేశము గ్రహించుట ముఖ్యము. స్వరాజ్య ప్రాప్తిగలుగువరకు, తన మనోనిశ్చయమును కొనసాగించుటకు దేశము తన శక్తినంతను వినియోగించుట తథ్యము.

సామాజ్యశాసనసభ

సామాజ్యశాసనసభలో క్రమింపు ప్రాసీజరు కోడ్సుసవరణచట్టమును గూర్చి చర్చ జరుగుచున్నది. ఈమారు సభకు సభ్యులు విశేషముమంది హాజరు గాలేదు. శాసనసభలవలన, లాభము లేదని వీరికి దోచేనేమో. ఇందు కనుగుణముగ, బిల్లులో ఎన్నదగిన మార్పులను శాసనసభ్యులు గావించజాలక బోయిరి. పీఠలొడ్డులోని కొన్ని నేరములకు పోలీసువారు వారంటు లేకనే అరెస్టుజేయగలరు. దీనిని మార్పు జేయవలయు నని, సేనుగారు కోరిరి. ఇందువిషయమై దీర్ఘ చర్చ జరిగెను గాని, ఫలము లేకబోయెను. ఇంతకుపూర్వము ప్లేటుకొన్నిసభలో నొకతీర్మానముగావించబడెను. గుంపులపై తుపాకులను ప్రేల్చుక పూర్వము, వారిని ముందుగ మందలించవలయునని, దీనియందుగలదు. ఈ తీర్మానమును ప్రభుత్వమువారాచరణలోనికి దీసికొనిరారయిరి. కారణ మేమని యడుగగ, తా మిందుకు సమ్మతించినపుడు కొన్ని సందర్భముల నాలోచింపకబోయిరట. శాసనసభల తీర్మానములెల్ల నిష్ఫలముగనుచున్నవో ఇందునుబట్టి కనుగొనవచ్చును. ఈవిషయమై చట్టము కేసుయిన జేసెదరా యని, రంగాచార్యులుగారు ప్రశ్నింపగ, లేదని ప్రభుత్వమువారు బదులుజెప్పిరి. కొత్త నిబంధనలను మాత్రము ఏర్పరచెదమని బలికిరి. ఈనిబాధనల పరిక్షించుటకు శాసనసభ కవకాశ

మీ చేతుల ద్వారా యని రంగచార్యులుగా రడగగ, వీలు లేదని హెచ్చరించు బడలు చెప్పిరి. ప్రజల జన్మ స్వాతంత్ర్యములను సంరక్షించు వట్టి శాసనసభ లెట్టి వేలు గావింపజాలవని, అధికారుల నిరంకు శే చ్చును నిరోధించజాలవనియు, యెవ ననసరము లేదు.

జనకు మాలిన భర్తము

సామాజ్యశాసనసభలో కే. సి. నియోగి గారికిన ప్రశ్నకు, ప్రభుత్వము వారికిన ప్రశ్న త్రము జూచిన, ఇంగ్లండు ప్రభుత్వము వట్టి, ఇండియా రాజ్యాంగమంతిగాను మిగిల దాత్మత్వ ము గనుకలచిరిని తేటతెల్లముగను. సంస్కరణ శాసనము ప్రకారము, ఇండియా రాజ్యాంగమంతి యొక్కయు, సహాయమంతియొక్కయు జీతము లను బ్రీటీషు ప్రభుత్వమువారు భరించవలెను. ఇదిగాక ఇండియా ఆఫీసు వ్యయము క్రింద సంవత్సరమునకు 136000 సవరనులను బ్రీటీషు ప్రభుత్వమువారిచేతులకు అంగీకరించిరి. ఆ ప్రకారము 1920-21 సంవత్సరమునందును, 1921-22 సంవత్సరమునందును డబ్బు చెల్లింపబడెను. కాని తా మియవలసిన సొమ్మును తగ్గించవలె నని బ్రీటీషు ప్రజరివారు కొరగ, సంవత్సరమునకు 113500 సవరనులను మాత్రమే పుచ్చుకొనుటకు ఇండియా రాజ్యాంగమంతిగాను కడు నుదారభావ ముతో సంగీకరించిరి. ఇండియా వక్షమున దాత్మ త్వము జూపుటలో, రాజ్యాంగమంతిగాను దిట్టలే. హిందూదేశము డబ్బుజాలక బాధపడుచున్న యీ సమయమున, ధనవంతి మగు బ్రీటీషు ప్రభుత్వము పై కనికరించి, ధనవత్తమున కంగీకరించుట, ఎట్టి దాత్మత్వమో తెలియకున్నది. తనకు మాలిన భర్తమును హిందూదేశ మీసంబిగతరుణమున గా మించుట, పరిహాసాస్పదము.

బర్మా నిశ్చయము

బర్మాలో కొందరు శాసనసభల నువయో గించుచున్నను, జాతీయనాయకు లగు ఉత్తమా గారు సంపూర్ణ స్వరహాలనమును సంపాదించు టకు ప్రజల వక్షమున గాఢముగ కృషి నలుప నెంచిరి. శాసనసభలను నమ్ముకొనిన, స్వరాజ్యము త్వరలో సిద్ధించుట కల్ల యని, బర్మా ప్రజలు గ్రహింపక బోలేదు. బహిష్కరణ శాసనముక్రింద, బర్మా ప్రభుత్వమువారు బాధసన్నానను లొకరిపై రెండు సంవత్సరముల కఠినశిక్షను విధించినటుల దేలెయుచున్నది. ఇట్టి నిర్బంధములు ప్రజల నిశ్చ యమును బలపరుచును గాని దానిని తొలగింప నేరవు. బర్మాను, హిందూదేశమునుండి వేరుజేసెడి యాందోళనలో ఉత్తమాగారు పాల్గొన నెంచుట లేదు. స్వరాజ్యమే తమ పరమావధియనియు, హిందూదేశముతో విడిపోవుటకన్న కలసియుండిన చో తమ ప్రయోజనమును త్వరితముగ సాధింప వీలగుననియు, ఉత్తమాగారు సూచించిరి. ద్వంద్వ ప్రభుత్వపద్ధతిని వీరు నిరసించిరి. ఉత్తమాగారి నాయకత్వముక్రింద, బర్మా తన గమ్యస్థానమును త్వరలో జేరునని ఆలంపవచ్చును. కృతనిశ్చయాలగు ప్రజలు స్వాతంత్ర్యమును బడయకుండ, నెవ్వ రడ్డు పెట్టగలుగుదురు?

కెనియా భారతీయులు

కెనియాలో, భారతీయ సమస్య పరిష్కార సూచనల నికను బ్రకటింపరయిరి. ఈ సూచన లములలోనికే వచ్చిన, తాము రక్తపాతమున కయినను వెనుదియక పోరాడదమని తెల్లవారు బెదిరించినటుల, విదేశవార్త లిటీనల దెలిపెను. ఇప్పటి వార్త ప్రకారము, ఈ సూచనలను ప్రచురించు

వరకు వన్నల నిరాకరణమునకు పూనుకొనవలసి యు, మృనిసికలు వన్నలను మాత్రము చెల్లింప గూడదనియు, భారతీయ కాంగ్రెసు కార్యనిర్వాహక సంఘమువారు హెచ్చరించిరి. భారతీయ లికమిడ విన్నవములతోను విజ్ఞానవలతోను ప్రాద్దు బుచ్చురు. ప్రత్యక్షచర్యను తప్పక యవలంబించె దరు. సామాజ్యమకుటమగు హిందూదేశము ని రీతిని పీడించుటవలన, సామాజ్యమున కెంతప్రమా దమో తెల్లవారు గనుగొనవలసిన దోవడు. భారతీ యుల నెట్టి బాధలకు లొనుజేసినను, తమ కెట్టి యిబ్బంది గలుగదని భావించుట పొరబాటని, వీరు త్వరలో తెలిసికొనక మానరు.

ఫ్రాన్సు : వన్నలభారము

జర్మనులనుండి నష్టపరిహారద్రవ్యమును లాగు టచే, తన ఆర్థికస్థితి చక్కబడవని ఫ్రాన్సు విశ్వ సింఛెను. కాని, ఫ్రాన్సు తలంపు నెఱవేరలేదు. యాభాగము నాక్రమించినను, అందు కింకను దూరము బోవుచున్నను, తనకు రావలసిన నష్టపరి హారమంతయు చేకూరు వను నాశ, ఫ్రాన్సుచకు లేదనుట స్పష్టము. ఆకారణముచే, ప్రభుత్వవ్యయ మును భరించుటకు, ఆర్థిక సభ్యుడు హెచ్చువన్ను లను విధించి తలపెట్టుచున్నాడు. ఆర్థిక సభ్యుని సూచనలు ప్రజలకు రుచింపలేదు. ఎక్కు ము వన్నల నికమిడ భరించజాలమని, ప్రజలు భావించుచున్నాడు. ఛేంబరులో నిండును గూర్చి దీర్ఘ మగు చర్చ జరుగగలదు. దీని ఫలిత మేమగునో చూడవలయును.

ఇటలీ : నౌకాదళము

ఇటలీదేశము నౌకాదళవ్యయమును వృద్ధిజేయ దలచినటుల, వార్తలు దెలుపుచున్నవి. వాషింగ్టన్ ను సమావేశమువలన ఇచ్చివానాకాన్ఫరెన్సు సమ సమావేశమువలన గాని, యూరపియను జాతులు తమ వద్దతులను మార్చుకొనుట లేదు. నైస్య వ్యయము తగ్గుటకు మారుగ, ఇంకను హెచ్చుచు నున్నది. నైకోంటు గ్రేగారు నుడివినటుల, నై స్య ములు వృద్ధియైన కొలదియు, కలహాబీజములును వృద్ధియగుచుండును. సంగ్రామముల నివి పురికొల్పు చుండును. మరియొక ప్రజల సంగ్రామము జరిగిన యెడలయూరపువినాశనము నిశ్చయమని, పలువురు ప్రమాఖులుతలచుచు న్నారు. కాని పాశ్చాత్యజాతుల హృదయములలో నింకను మార్పుగలిగినటుల గను పింపడు.

తేలికశిక్ష

యూరపియను సోల్దరగు ఛార్లె స్టీగారు, నిక్కు మోటారు ఫని వానిని చంపినందులకు, సంజాయి హైకోర్టువారు మూడుమాసముల శిక్షను విధించిరి. ఈ మూడుమాసములయినను, ముద్ద యిని అరెస్టుజేసిన నాటినుండియు ప్రారంభమగు నని తీవ్రులో జెప్పబడెను. భారతీయులు వధింపబడి నపుడు, తేలికశిక్షలను విధించుట చాలకాలము నుండియు ఆచారముగనున్నది. ఈ పద్ధతి యిప్పుటి కినిమారలేదు. హిందూదేశపరిపాలనమునతమ కెట్టి నర్తన్యత్వాసమును కనుపింపలేదని రిడింగు ప్రభువు గారు కొంతకాలముక్రిందట నుడివియుండిరి. ఈ కేసునందలి తీర్పు నకు ను, చారిత్రాత్మకములో విధింపబడిన శిక్షలకును, తారతమ్యమును కనిపెట్టిన, రిడింగుప్రభువుగారికినిజనందర్బములుగోచరిం గలవు

ఆంగ్ల హైందవులు

కలనల్ గిడ్డె గారు ఆంగ్ల హైందవులను హెచ్చరించుచు, రాజ్యాంగసంస్కరణములను నిరసించిరి. భారతీయులకు క్రమముగ నున్నతోద్యోగ

ములను నిచ్చుట పాడిగాదని రి. ఆంగ్ల హైందవులు భారతీయులు గారుగాబోలు. ఇంగ్లీషు వారిపైన మాత్రము ఆధారపడి లాభములేదనియు, ఇతర సంఘములతోగూడ కలసిమెలసి పనిచేయుట యవసరమనియు, వీరుబోధించిరి. కలనల్ గిడ్డెగారి సంగతినిపుడయినను కనిపెట్టినందలకు సంతసింప వచ్చును. ఆంగ్ల హైందవులు, ఇటుయూరపియనులచే నాదరింపబడక, అటు భారతీయులకు ప్రతికూలముగ ప్రవర్తించుటకంటె, మాత్ర దేశముపై ప్రేమ జూపి భారతీయులతో సోదరులవలె మెలంగిన, ఇప్పటికన్నను, త్వరితముగ నభివృద్ధి జెందగలరు.

సానికవార్తలు

చెన్నపురి ప్రచురణ సంఘము:—ప్రచురణ సంఘము ఆఫీసుల సందర్శనం అభ్యుదయ (మాస్క్ అభ్యుదయ) ఎత్తివేయబడు నని తెలియుచున్నది.

మద్రాసు శాసనసభ:—కర్ గార్డెస్ (చేయగారు) చారల్సు ఎడ్వార్డుజే గారును మద్రాసు వాణిజ్య గ్రంథముచే శాసనసభసభ్యులగ నెప్పుకొనబడినటుల యావారపు గెజెటునందు ప్రకటింపబడినది.

సామాజ్యశాసనసభ మద్రాసు:—ఆర్థిక రీతి గానిసానే కర్ గార్డెస్ ప్రజల పద్రాసు యూరోపియను సంఘాభివృద్ధి సామాజ్యశాసన సభసభ్యులగ నియమింపబడిరి ప్రేమగా రచయ కంగీకరించిరి.

పుస్తకస్వాధీనము:—అండలో జి. యస్. దాచా బార్ ఆట్-లా-గారితే ప్రయరింపబడు 'హింద్' అను ఇంగ్లీషు వార్తాపత్రిక రెండవవార్తాము రిక్రీ, సంబరలు రాజ్య్రావా విషయపూరితము లని ప్రభుత్వస్వాధీనము జేసికొనబడినది.

తలకు గ్రంథాలయము, చెన్నపురి:—రేపు శుక్రవారము, 19 వ లేదేసాంధ్యత్రయ రిక్రీంట్లకు కేంద్రాల ఆధిపత్యమున ("విద్యాంక్షం" నెం. 53, వరదానా త్రయశక్తి వీధి, బి.టి) శ్రీ సురీ ౮౮, నటేశ్ గారు "పద్మమానవులందో శిష్యు గ్రంథమైదా" అను విషయమును గురించి యుపన్యసించుట.

వీరభద్రుడు ప్రాఫెసర్ సి. శ్రీనివాసాచారి ఎం.ఏ.యం ఆర్. ఎస్. గాథ అగ్రాసాధితత్వము నహించెదరు. భాషాభిమాను తెల్లరును విచ్చేయ (వార్తలు. బి. వి. గోపాలకృష్ణరావు, కార్యదర్శి.

జెడ్డా యాత్రికులు చెల్లింపవలసిన మొత్తములు:—జెడ్డా బిటీషు కాన్సు ఈక్విడి విధమున తలలివా రసంపుచున్నారు. ఈసంవత్సరము జెడ్డాప పోవుయాత్రికులు 40 టర్కి పేట్రియ కాన్సులై డ్యూనుగ చెల్లింపవలెను. 50 టర్కి పేట్రియ లాండింగు న్యూనుగ చెల్లింపవలెను మొత్తము మిడ యాత్రికులు 90 టర్కి పేట్రియ చెల్లింపవలెను (11 2 పేట్రియ ఒకపానుఅగును) ఈవిషయములను యాత్రికులు గమనింపవలెను (ప్రచురణ సంఘము).

కెకండరి పాఠశాలలు

ప్రభుత్వపు గ్రాంటులు

ప్రభుత్వపు గ్రాంటులను పొందు కెకండరి పాఠశాలల మానేజరులు నిబంధనలందు నిర్ణయించిన మొత్తమునను నెక్కు బమొత్తమును జీతములుగ కనూలుజేసిన, గ్రాంటును నిర్ణయించ వచ్చును ఈనెచ్చు మొత్తమును పాఠశాల మానేజరుల విరాళముగ పరిగణింప వలయునని కొరబడెను. ఈసలహా విషయమై ప్రభుత్వమువారు ఆలోచించి యున్నారు. ఈసలహా సంతూర్ణముగ ప్రభుత్వమువారు రామోదిపజాలకున్నారు. కాని ఇట్లు హచ్చు మొత్తములను కనూలు చేయువారికి ఆందులో నగము భాగము ప్రత్యేకముగ గ్రాంటు ఇచ్చుట ప్రభుత్వమువారు తీర్మానించుచున్నారు. పాఠశాల వ్యాపార పద్ధతుల పైలాభముకొరక జరుపుచుండిరి ఈ గ్రాంటు ఇవ్వబడదు. ఇదికాక పాఠశాలకు నష్టమువచ్చుట్లు తెలుపబడినప్పుడు, ఈ పచ్చు మొత్తములను పాఠశాలాధిపతికిని ఈసాధ్యముల జీతములను హచ్చించుటకై ఈవరూగింపబడినప్పుడు మాత్రమే ఈ నష్టముల గ్రాంటు ఇవ్వబడును. (ప్రచురణ సంఘము)

V. R. Sivaram & Co.
Post Box No. 61, Madras.

బారువవార్తలు

(బకవిలేఖరినుండి)

బారువ గ్రామములో గల శ్రీకృష్ణ జేపరాజుగ్రంథాలయం బారువయొక్క నవమ వార్షిక సభ తేది 10-1-1923 వీ బుధ వారంసాయంకాలం 6 గంటలకు మద్రాసు ప్రభుత్వవిద్యాశాఖ మంత్రి గౌరవనీయు లగు రావుబాపయ్య ఆస్సెపు వరకుబాప పాత్రో గారు అధ్యక్షునికెంద జయభద్రముగ జడవబడినది.

గ్రామము లో చలువోట్ల అప్పల కట్టబడి వర్షుని తోరణములు కెందాలతో చిలేముగ నలంకరింపబడెను. సభాధ్యక్షులకు స్వాగతమునువహింపకై గ్రామమువెంటలకు గ్రంథాలయ సభ్యులు లావు ప్రభుభాను బోయి సభాధ్యక్షుని కర్పూరమాలాంకురము లగ జేసి బాధ్యులమేళనతో ఆరంభంపు ఆరంభముతో గ్రంథాలయభవనమునకు చేర్చిరి.

గోపాలపురి నందపురం లాచ్చాపురంసోపేట పెక్కలిమన్నగు స్థలములనుండి భాషాభిమానులు దయచేసిరి. వారి సభాభవనమును ఉపాసనపు విందులతో సత్కరించిరి.

గ్రంథాలయ భవనమును నెడల వేయబడిన మండలాల సభ సమావేశమయెను. సుమాట కెయ్యిమందిప్రజలు విచ్చేసిరి.

మాణివల్లి రామమూర్తి చతురుగారి బైప్రభావంతో సభాకార్యక్రమము ప్రారంభమయెను. ఇంతటి జగన్నాథం గారు అంధ్రప్రదేశ్ ప్రముఖ గూర్చి పద్యములు జదివెరి. సభాధ్యక్షులైన స్వాగతపద్యములు చదివినపిమ్మట గ్రంథాలయకార్యక్రమములను తిత్తి బలరామయ్యగారు గ్రంథాలయ కార్యనివేదిక జదివెరి. గ్రంథాలయమునకు తిత్తి బాలకృష్ణయ్యగారుగారిచే నొనగబడిన గ్రంథాలయభవనమును 1000 అండ్ల బంగారు గ్రంథములకు 50 మంది చందాదాతలు గలనయ్యు రాత్రిపాత కాలపు బ్రహ్మపురం లాచ్చాపురం మానమునకు 5 ల విరాళము కొనిగిచ్చునట్లును జిల్లాబోర్డువారు రు.12500 విరాళము నొనగిచ్చునట్లును అదాయం రు.600-7-1 లలో కృషిము పోగా నిలువ 450-2-3 లు అని నడిపెరి. పిమ్మట రాళ్లపల్లి సత్యకాచార్యగారు గ్రంథాలయముల గూర్చి పద్యములను పండిత నేమాన వెంకటరెడ్డిగారి అంధ్రభాషాభివృద్ధి గూర్చి యుపన్యాసించెరి. పిమ్మట సభాధ్యక్షులు తమ యుపన్యాసములలో గ్రంథాలయములకలన సామాన్యప్రజలయందు విద్యా వ్యాప్తియను వాగధీతయను గలుగుటయేగాక పులికాళివరము వలనను ప్రాపంచిక జ్ఞానమును పూర్వకవిశ్రేష్ఠగ్రంథకలనము వలనను వారి యండ్లలో భాషాభివృద్ధిమము అన్వయజ్ఞానకలనము కలన మనోవిదానము తప్పక కలుగగలదనియు నడిపి గంజాలమండలములో బాపయ్యగారుగారు గల గ్రంథాలయము చక్కగా కృషిజేయుచు భాషావ్యాప్తికై యెంతయో తోడ్పడుటయే గాక రాత్రిపాతకాలపుబెట్టి వీరవిద్యాభివృద్ధిని సత్కార్యకమాజములన వీరబతు అన్నదానమును వస్త్రదానమును చేయుటకు బూనినద్రవ్య భాగమునైవనియు ఈ గ్రంథాలయములన లేటు తిత్తి బాలకృష్ణయ్యగారుగారుగారు ధర్మార్థముగ నొనగిన భవనమునకు తమని ప్రార్థిగ సర్వస్వ సంతుల్య నెంతయో సంతసించితిమనియు ఈ గ్రంథాలయము చేయు ఘనకార్యములచే బాపయ్యగారు ఆంధ్రజేతమునా పలు చోట్ల ప్రశంసించుచున్నదనియు దీనినిభివృద్ధికి తోడ్పడుటకు సభాసభ్యులు హెచ్చరించిరి. పిమ్మట గ్రామములో మిడిలోన్నాల్లను బెట్టికెళువని పురజనులకుమున దోళ్ల వెంకటరెడ్డినాయుడుగారు విజ్ఞాపన చదివెరి. జిల్లాబోర్డువారు దొరవమువారికి విజ్ఞాపన పంపించియెడ తాము సహాయము జేయించెదమని నడిపెరి. కార్యదర్శులగు తిత్తి బలరామయ్య గారు సభాధ్యక్షులకును సభ్యులకును కందము లప్పించిన పిమ్మట జయజయధ్వనులతో సభ ముగిసెను.

"వీలూకాలూకా దెందులూకలూని వివేకానంద గ్రంథాలయ దళవవార్షికోత్సవము శ్రీయత పురాణం మూర్తి శాస్త్రిగారు అధ్యక్షునికెంద జయభద్రము."

వనావధినరస్వరిల్లా

రక్తచీనకం పోగొట్టి రక్తమును పరిశుభ్రము చేయు యందు పురస్కార గాంధీజీని భర 1-10-0 ఇంటియూ సీతగోపండు ఎచ్చెట్లెనా తపాలాభయ) ఉచితముగా పంపించెను.

విలాసము పి. డి. సావంతి నెం 144 వనసావంతి బొంబాయి

గయకాం గ్రెసుసందేశము

కలకత్తాలో పాఠసభ

క్రొత్తపత్రికము ఖండింపబడుట

కడచిని కవివారము కలకత్తాలో జరిగిన దొర గొప్పపాఠసభ జరిగెను. శ్రీయతసారినాను మాట్లాడుగా అధ్యక్షుల నొనగించెరి.

శ్రీమతి స్వర్ణలతా దేవిగారు ప్రభుత్వమున ఉపన్యాసించిరి. గయకాం గ్రెసు విశేషములను వివరించి క్రొత్తపత్రిక ముద్రించెందు లకు చింతించి మహాత్ముని బాధోల్లీకార్యక్రమము ననుసరించి ఎల్లరు కృషినివేసిన ప్యారసానము నంతో మరలముగ ముందుని చెప్పిరి. నిర్వాహకార్యమును నింతటిదీక్షతో కొనసాగించ వలయునని గంభీరము ఉపన్యాసించెరి.

అత్యుత్సాహవల్ల లగు శండిత అన్వయములు పేరిగారు నూతనపత్రికమువారి కార్యక్రమమును ఉద్దేశములను ఖండించిరి.

అధ్యక్షులు అన్వయములనువహించి సభ సమితిపోవయ త్తించి శ్రీయత యల్. గోమలగారిని అధ్యక్షుల కహించు చని కోరిరి. సభనుండి పోవుచు వారిచూచు మాట్లాడుగా లెట్లు చెప్పిరి:-

నూతనపత్రిక మేర్పడుటచే అనవసరముగాయెందు రెండు తెగ లేర్పడినది. కాంగ్రెసు భిలాభము స్వచ్ఛాభివృద్ధిమునకు ధని టలు విశ్వరథ మంటు నాయుట్టె యున్నాడు. పనిలేకవారు వీటిని కాంగ్రెసు నిర్ణయములకు బద్ధులై గాంధీ మహాత్ముని అను చరులై యున్నాడు. అందునకు కోమలగారిచూచు నిర్ణయించువారు ప్రాన్య జేతమునయిన విప్లవమును కొనసాగించినవారు ఇట్టివార ను వివరమును ముదివహించెరి. నూతనపత్రికమువారికి భవనం దుడవ్యును. కాని అధిక సంఖ్యాగ్రహము వీరలును అను మనలకు భగవంతుడే నాయకుడుగ ముండగలడు"

పిమ్మట గోమలగారు అధ్యక్షుల కహించిరి. శ్రీయత వీ. యల్. ముగ్ధి గారు పాశ్చాత్యవిద్యావిధానములన జేతము సంఘములు అధోగతి పాలగుచుండెనియు, మన దుర్దశను తొలగించుటకై శ్రేష్ఠమును సాధనమును గాంధీమహాత్ముడు బోధించెనియు అత్యపారంభక మేర్పడుటకు త్రివిధవిధానముల కార్యక్రమము వివరములనువహించెరి, నిర్వాహకార్యక్రమ మును కొనసాగించిన స్వాగతాధ్యక్షులను స్థాపించివార మయ్యె దమనియు చెప్పిరి.

అధ్యక్షులగు గోమలగారు గాంధీమహాత్ముని ఉద్దేశ మును గురించెందు అహింసాతత్వము గురించెందు మాట్లాడి దాగ్రహంభములను త్రించివైచుటకై పాటుపడుట భారతీయు లభర్తమని చెప్పిరి.

రాత్రి 9 గంటలకు సర్వధ్వనులతో అంతమొందెను (అమృతబారు పత్రిక).

కలకత్తా హైకోర్టు వ్యయనిర్ణయ సంఘము

ఈసంఘమువారు హైకోర్టు పుస్తకభాండాగార భవన మున సమావేశమైరి. ప్రస్తుతము హైకోర్టు ప్రధానోద్యోగులలో కొడెదని విచారించుచున్నాడు.

భారతార్థిక శాస్త్రగ్రంథము

పాల్ కెన్సన్ము

లాహారు, జనవరి 16:- నేటిదివసు భారత ఆర్థిక శాస్త్రజ్ఞసంఘ సమావేశ ప్రారంభమువోత్సవము గావించుచు పంజాబు గవర్నరుగారు ఆర్థిక శాస్త్రజ్ఞసంఘమువారు చేయుచున్న పనియే వానికలన కలుగు లాభములను చక్కగా పేర్కొనిరి. ఆర్థికవిచారణసంఘమువారు చేయుచున్న భూపాత్రము గు దేశసేవకు చక్కగా గుర్తించి అది కేవలము శాస్త్రజ్ఞుల సమైక్యమై తలపథకమును వహించుటకు మారుగా, స్థాయిము గా నిర్మిత ప్రభుత్వములకు సాయ మొనరించుచుండెను. ప్రభుత్వమువారుగూడ దాని తుదితనహాయము చేయుచునే యుండురు గని దానివ్యక్తిగతముగాత్రము వారవారిని తలపెట్టుని కవర్చురుగాను జడిపిరి.

తరువాత కలకత్తా రాష్ట్రీయ కళాకాలయము ప్రాధి స డ కోయూ డి గారు ఆర్థిక సంఘుని వే డి క పై యావన్యనించుచు, కంక్షిత స్వాతంత్ర్య వ్యాపారముల కెంతి లాభముల చక్కగా వివరికరించిరి. తరువాత అయిదోపియను సంఘ కార్యదర్శి ప్రాధర్మ్యగారు తాము తమసంఘముల యభివృద్ధికి పాటుపడుచుండుట సహజమైనదియు, నుచితమైనదియు అయినను, అర్హమైనచోట భారతీయులకు సాయముజేయ నవ్యుత్తరై యున్నారనియు నడిపిరి.

చిన్న పురి బజారులందు

జనవరి 18-వ తేది గురువారము

(1) భాన్యములు

Table with 4 columns: Item, Price, Quantity, Total. Rows include various goods like rice, oil, etc.

(2) వస్తు భాన్యములు

Table with 4 columns: Item, Price, Quantity, Total. Rows include various goods like sugar, etc.

(3) సున్నె వస్తువులు

Table with 4 columns: Item, Price, Quantity, Total. Rows include various goods like cloth, etc.

(4) చిల్లర వస్తువులు

Table with 4 columns: Item, Price, Quantity, Total. Rows include various goods like small items, etc.

(5) ఇరువురు

Table with 4 columns: Item, Price, Quantity, Total. Rows include various goods like miscellaneous items, etc.

(6) రోజుములు

Table with 4 columns: Item, Price, Quantity, Total. Rows include various goods like daily necessities, etc.

(7) అంగులు

Table with 4 columns: Item, Price, Quantity, Total. Rows include various goods like small items, etc.

Large advertisement for 'Kali Kotha' (కాలి కోట) featuring a portrait of a man and text in Telugu.

48-20 65. 18. 53

మాచర్ల రామన్న కుమారుడు.

వృత్తాంతలేఖలు

రాజమహేంద్రవరము

(స్వకీయ విలేఖరినుండి)

జనవరి 16:—నిన్న సాయంత్రము తాలూకా కాం... జనవరి 16:—ఈ సంతకర్తము కిరము చాలా మిక్కిలిముగా నున్నది. ఏదెనిమిది సంవత్సరములనుండి ఇంతవిక్రమ చూడలేదు. అయితే నాలుగైదు రోజులనుండి, కాలము మారినట్లుగా కనబడుచున్నది. ఈసంతకర్తములపంట భయపడినట్లు పొడుగాలేవు. భాగ్యముధర కొంచెము తగ్గినది. రేపు సంకతి మాత్రము తిరిగి తెలవవలసినదని ఆరీలు ప్రజలు యిప్పుకొన్నట్లు వెనుక వ్రాసియుంటిని. చీపు క్రమముకల్గిన గారివద్దనుండిన్ని వెనీడెన్ని పార్లు అభీనరుగారివద్ద నుండిన్ని మ.రేపును తిరిగి తెలిపించుటకు ప్రయత్నములు జరుగుచున్నట్లు వ్రాసికొంటి తెలుపుటకు నాకు చాలాసంతోషముగా నున్నది. దీనికేమి పాలెంకూడా చేర్చవలసి తెలియుచున్నది. సబుకొర్టు మొన్న లామెంబరుగా రగు సర్ ప్రీవివాసయ్యంగారు బెజవాడ వచ్చినపుడు మాఝకొర్టును ఇక్కడనుండి తిరిగి తీసి చేయలేనని కొందరు ఆరీ లిచ్చుకొన్నారట. అయితే మానసి యలగు లామెంబరుగారు నర్నాపురంనుండి సబుకొర్టును తీసి చేయమనిన్ని ఇంకా అవసరమైయెడల ఇంకొక సబుకొర్టును కూడా నర్నాపురమును పంపించెదమనిన్ని కూడా గట్టిగా ఇప్పి కట్టుచున్నాను. ఇది చాలా సంతోషము. తపోలా ఇబ్బందులు చెప్పకట్టునుండి మాకు ఇప్పుడు కాలి ఏమిగంటు ఉపాహమున్నది.తిరిగి ఇక్కడనుండి టపా తెన్నకట్టుముకు ఉదయము ఏమన్నర గంటలకే కట్టివేయచున్నాను. ఇది ప్రజలకు చాలాఇబ్బంది కలగజేయుచున్నది. రాత్రి చెన్నకట్టును టపాప్రజలందరకు ఇత్యలలినట్లుగా ప్రజలలో ఆందోళన కల గురువుట్టు విన్నాను. దీనిసంగతి అటులండగా ఏవో తగిన యేర్పాటుచేయించి పోర్టు డిపార్టుమెంటువారు మాకు త్వరలో రైలువడ్డనుండి టపా చేరేటట్లు చేయవలసియున్నది. వెనుక బట్టబడదమోడ టపా ఇక్కడకు పంపేవిర్పాటు కొంత మాకు జరిగినది. దానిని తిరిగి అమలులో పెట్టుటగాని తేకే మా టారుబండ్లమోడ ఉపాను పంపుటగాని త్వరలో చేయవలసి యున్నది.

నరసాపురం

(స్వకీయ విలేఖరి)

కాలమానము.

జనవరి 16 :— ఈ సంతకర్తము కిరము చాలా మిక్కిలిముగా నున్నది. ఏదెనిమిది సంవత్సరములనుండి ఇంతవిక్రమ చూడలేదు. అయితే నాలుగైదు రోజులనుండి, కాలము మారినట్లుగా కనబడుచున్నది. ఈసంతకర్తములపంట భయపడినట్లు పొడుగాలేవు. భాగ్యముధర కొంచెము తగ్గినది. రేపు సంకతి మాత్రము తిరిగి తెలవవలసినదని ఆరీలు ప్రజలు యిప్పుకొన్నట్లు వెనుక వ్రాసియుంటిని. చీపు క్రమముకల్గిన గారివద్దనుండిన్ని వెనీడెన్ని పార్లు అభీనరుగారివద్ద నుండిన్ని మ.రేపును తిరిగి తెలిపించుటకు ప్రయత్నములు జరుగుచున్నట్లు వ్రాసికొంటి తెలుపుటకు నాకు చాలాసంతోషముగా నున్నది. దీనికేమి పాలెంకూడా చేర్చవలసి తెలియుచున్నది. సబుకొర్టు మొన్న లామెంబరుగా రగు సర్ ప్రీవివాసయ్యంగారు బెజవాడ వచ్చినపుడు మాఝకొర్టును ఇక్కడనుండి తిరిగి తీసి చేయలేనని కొందరు ఆరీ లిచ్చుకొన్నారట. అయితే మానసి యలగు లామెంబరుగారు నర్నాపురంనుండి సబుకొర్టును తీసి చేయమనిన్ని ఇంకా అవసరమైయెడల ఇంకొక సబుకొర్టును కూడా నర్నాపురమును పంపించెదమనిన్ని కూడా గట్టిగా ఇప్పి కట్టుచున్నాను. ఇది చాలా సంతోషము. తపోలా ఇబ్బందులు చెప్పకట్టునుండి మాకు ఇప్పుడు కాలి ఏమిగంటు ఉపాహమున్నది.తిరిగి ఇక్కడనుండి టపా తెన్నకట్టుముకు ఉదయము ఏమన్నర గంటలకే కట్టివేయచున్నాను. ఇది ప్రజలకు చాలాఇబ్బంది కలగజేయుచున్నది. రాత్రి చెన్నకట్టును టపాప్రజలందరకు ఇత్యలలినట్లుగా ప్రజలలో ఆందోళన కల గురువుట్టు విన్నాను. దీనిసంగతి అటులండగా ఏవో తగిన యేర్పాటుచేయించి పోర్టు డిపార్టుమెంటువారు మాకు త్వరలో రైలువడ్డనుండి టపా చేరేటట్లు చేయవలసియున్నది. వెనుక బట్టబడదమోడ టపా ఇక్కడకు పంపేవిర్పాటు కొంత మాకు జరిగినది. దానిని తిరిగి అమలులో పెట్టుటగాని తేకే మా టారుబండ్లమోడ ఉపాను పంపుటగాని త్వరలో చేయవలసి యున్నది.

బెజవాడ

(స్వకీయ విలేఖరి)

మ్యునిసిపాలిటీ

బెజవాడ 15-1-1928 :—క్రొత్తచేరుమేకాగారి అధ్యక్షతక్రింద మొట్టమొదటి మ్యునిసిపల్ మీటింగు ఈనెల 8 వ తేదీన జరిగెను. అనాడు జరియంతయు పూర్తికావడమున 10, 11, 12 తేదీలనుకూడ జరిగెను. పాతచేరుమేకాగారు ఏకాగ్రత మనలో పరిష్కరించక నిలువబోతున్న ఆనేక విషయములను గూర్చి ర్యామలను జేసిరి. రిసల్యూషన్లుగాను చని పూర్తి యొనప్పటికిని కంట్రాక్టరుకు సామూహిక క్రిష్టమందిరి. క్రొత్తకాన్సిలువారు వెంటనే వారికి సామూహికములను తీర్మానించిరి. కార్మికుల స్వాగతము బెజవాడ కార్మికుల కక్షమున క్రొత్తచేరుమేకా గారికి స్వాగతమొసంగుటకై 13-1-28, 14-1-28 తేదీలను పుచ్చా వారిసత్కమకర్త గొత్తకర్త జరిగినది. మ.రా.రా.శ్రీ కట్టబండి కొళందేరెడ్డిగారు అధ్యక్షత వహించిరి. కట్టబారిమధ్యమును గూర్చియు, పురపాలక సంఘముయొక్క ఆర్థికస్థితిగూర్చియు, మ్యునిసిపల్ కాన్సిలర్లవిధులగూర్చియు కార్మికుల కష్టనివృత్తిము లనుగూర్చియు ఉపన్యాసములు జరిగినవి. పాత కాన్సిలువారివలె ఇతరులను కైతీటకు పంపియ్యెను, కాశ్యోతముగ కాన్సిలరుండ ప్రయత్నించమనియు, పురజను తెల్లు చెప్పిన నటులజేయుటకు సరిగ్గిలై యున్నామనియు క్రొత్తకాన్సిలర్లకక్షమున ఆచార్యులవారు చెప్పిరి. చనుక చక్కగ సెరవేడటకై ఎవరియవలసి నకన్నులు వారు వెంటనే కల్పించుట యవసరమని రెడ్డిగారును రామచంద్రరావుగారును పురజనులను మోహించిరి. చరమసభ బ్రహ్మశ్రీ మల్లాది రామకృష్ణ సోమయాజులవారు పాల్గొనగలిగినంత 'చయము'ను చేయెదరు. వేలకొలదివా మ్యునికుల సమారాధనజరుగును. అన్నివైపులనుండియు గొప్ప ఋత్విక్కులు వేరేయెదరు. ఇందులకు చాదాపు నలువదిశల రూపాయలు క్యయమగును. ఈద్రవ్యమును సమకూర్చుటకై శ్రీసోమయాజులవాకు ఇవికవడ సంవత్సరమునుండి దీక్షతో వనిచేయుచున్నారు. చాలభాగము సజుకూరనియు ఇచటకుం దిగ్గ ప్రయత్నము ఇకనుండి జరుగు నీచేర తెలియుచున్నది.

బెజవాడయనుట-ధర్మాదాయములు. జనవరి 16:—నిన్న సాయంత్రం బెజవాడలో మ. రా. శ్రీ పోతెరెడ్డి క్షీణారాయణ శాస్త్రిలవారి ఆధ్యక్షతక్రింద జరిగిన సభలో నీ దిగువ తీర్మానములు చేయబడినవి. (1) హిందూబెజవాడయనుట పరిపాలనకు సంస్కరించుటకు మద్రాసు (స్థానిక) కానకసభలో ప్రవేశపెట్టబడిన చిత్తు చట్టము హిందూమతాభివృద్ధికి అభివృద్ధిదాయకముగను హిందూ సంఘముయొక్క హక్కులను వివాదమును చేయునదిగను నుండి బెజవాడలో కల్లోలము కలుగజేయుటకు కారణమగును గను కను ఈచిత్తుచట్టము ప్రజలుచర్చించుటకు ఇచ్చబడిన సావకాశము అత్యల్పము గనుకను వెంటనే యీచిత్తుచట్టము కానకసభలో చర్చకు తెచ్చుట నిర్ణయించి చిత్తుచట్టముమీద నివేదనయారు చేయుటకు నియమింపబడిన ఉపసంఘమువారి నివేదనకు ప్రతికలయెడను యితరముగను బెజవాడకును ప్రచురపరిచి ప్రజల అభిప్రాయములను కనుగొని ప్రభాభిప్రాయములకు అనుకూలము గ నుండునట్లు చిత్తుచట్టమును సంపూర్ణముగమార్చి అటు పిమ్మట కానకసభలో చర్చ ప్రారంభింపవలెననియు, ప్రస్తుతము బెజవాడయనుట పరిపాలన నివిలకొర్టుల యందు సరిక్రమించియుండ దీనిని తొలగించి అధికారవర్ధమానమ అప్పగించుటయు హిందూబెజవాడయనుటద్రవ్యము హిందువుల కంటె ఇతరమగు సంఘములకు ఉపయోగపర్చుటయు బెజవాడయనుటకు పరిపాలించు సంఘములు సానికములునుండునవి గాక కేంద్రముగానుండుటకే 'బెజవాడయనుట పరిపాలనకొరకు' అను పేరుతో నూతనముగ చన్నులు విధించి చాల పోట్ల అల్లు మగు అవాయముగల బెజవాడయనుటనుండి ఎక్కడ సామూహిక అవకాశించుటయు నైద్రుసిద్ధాంతము బెజవాడయనుటకు వర్తిం పవేయుటయు ఈ చిత్తుచట్టమునందు ఎక్కడ అభివృద్ధియ ములు కావున ఈ యంశములను వెంటనే చిత్తుచట్టమునుండి తొలగించుట అవసరమనియు ఈసభవారు తీర్మానించుచున్నారు.

ముల్తాన్ కూసి జనవరి 15:— మల్తాన్ తోటలో నోకభూమిసాక్ష్య తుకరొ కొలదిమందిసర్పిరి. ఒకమనిషిని ముక్క ముక్కలుగా వాకు ఛేదించి శత్రువును తోటలో పారవైదిపియిరి.

వైద్యరత్న పండిత డి. గోపాలాచార్యగారి కలరాజ్ వేదములు మాకలరామందులు అనేక మ్యునిసిపాలిటీవారిచే పాడబడియున్నవి. 3 ఈరాజధానిలో ఈకలరావ్యాధికై యుపయోగింపబడు మందు గోనెల్ల మాకలరామందులు శ్రేష్ఠమైనవని ఖ్యాతపహించెన 1045-3 మామందులు కలహోట కలరా లేదనియే నమ్మకచ్చును. మేము అనేకవేలజనలకు ఇచ్చిచూచి దీనిమహిమను తెలి కిరొని యున్నామనుట అతిశయోక్తిగా నెంచకూడదు. పసిబిడ్డలు మొదలు వృద్ధులవరకు అందఱకును, గర్భిణి శ్రీలకు కూడ వీనిసపయోగింపవచ్చును. ఇతరమందులవలె నిది మాత్రమును బంధించుట మొదలగు దుర్గణములకు చోటివ్వవు. కర్పూరాద్యరిష్టము 6 బెన్సుల సీసా ర్వు 0-12-0 కలసి ఒకనెట్టు ర్వు 1-2-0 విషాచి నండివని మాత్రలు 12 0-6-0 } రంతినిలాసము. పండిట్, మద్రాసు. ఆయుర్వేదాశ్రమము. 41, ఆచారప్పకొ వీధి మద్రాసు.

JUST OUT!! Gospel of Sri Ramakrishna VOL. II CLOTH Rs. 2-4 JUST OUT!! It contains a further instalment of 28 conversations with his devotees and disciples. VOL. I BOARD Rs. 2-8 ఆంధ్రభాషలో యిప్పుడే ప్రచురింపబడినది స్వామి వివేకానందగారిచే రచింపబడిన రాజయోగము ప్రతి 1-కి ధర రు. 1-4-0 కరయోగము ప్రతి 1-కి ధర రు. 0-12-0 భికాగో ఉపన్యాసము రు. 0-6-0 స్వామి బ్రహ్మచందముగారిచే రచింపబడిన గురూపదేశములు ఈ దిగువ విలాసమునకు దరిఖాస్తులు పంపుకొనవలెను. The Manager, Sri Ramakrishna Muth, Mylapore, Madras.

కవితావిలాసమున వెలకుదొరకు గ్రంథములు

శ్రీ పీఠికాపుర సంస్థాన విద్యత్కవీశ్వరులును, వివిధానధాన ధురీణులునై పేరొంది కీర్తి కేసులైన బ్రహ్మశ్రీ కేవలకల్లి సుబ్బరాయశాస్త్రిగారిచే రచియింపబడినవి.

- 1. విహేంద్రవిజయము: ఇది మహేంద్రుడు నామక కవీశ్వరుడైన బ్రహ్మశ్రీ కేవలకల్లి సుబ్బరాయశాస్త్రిగారిచే రచియింపబడినది. ఇందులో స్వర్ణవర్ణము, ఋతువర్ణము వాచన ఘట్టములు జరిపి వీరకవ్యము, దీపికా పుటముగను మనోజ్ఞమును ప్రాచీనమున పీఠికా గూడగలదు సాధారణము 0-12-0. కాల్కోరు 1.
2. రామరాయవిలాసము: ఇది యొక యుక్తముగ్రంథము. ఇందు కవిత్యము 3-0-0 గుండు సరసముగను మృదుళ మాగను వెలయుచుండును. అధునాతన గ్రంథములలో దీనికి సరికదము గ్రంథములు మిక్కిలి తక్కువ. సాధారణ మైండు 0-8-0 కాల్కోరు 0-10-0.
3. రామచంద్రోపాఖ్యానము: ఇది వారణాసి పేంకటేశ్వర కవిప్రణీతముగ నాటా క్యాగముల గ్రంథము శ్రీమద్రామానుజము ననుసరించి మొదటియాత్రాకాండములందలి కథయు సంకుచితముగ వర్ణింపబడినది. తైలి థారాళముగ నున్నది. సాధారణమైండు 0-12-0. కాల్కోరు 1-0-0
4. భద్రాచలవిజయము: ఇది శ్రీ కృష్ణ కల్యాణాద్యనేక గ్రంథములు రచించి వన్నెకెక్కిన అల్లమరాజు ముగ్గురబ్బాణ్ణ కవిగారిచే రచింపబడినది. ఈయన విరచించిన గ్రంథములకల్లు నిది కీర్తిమణి. శ్రీ పీఠికాపురాధిపులను గీర్తికేసులును నైన శ్రీ గంగాధర రామరాయశాస్త్రి వారిచే గృహింపబడినది. ప్రస్తుతపుటలగు శ్రీ నూర్యరాయ బహద్రవారి యాజ్ఞ నను సరించి బ్రహ్మశ్రీ పురాణవద మల్లయ్య కాస్తూరివారిచే ప్రాచీనమున నుబోధింపబడిన చక్కని వ్యాఖ్యానముతో నొప్పియున్నది. సాధారణ మైండు 1-4-0.
5. ఆంధ్రనూత్రభావ్యము: ఇది శ్రీ పీఠికాపుర మహారాజావారి యాజ్ఞానుసారముగ బ్రహ్మశ్రీ పురాణ వద మల్లయ్య కాస్తూరివారిచే మూలానుసారముగను నుబోధింపబడి డెమ్మిపైపాక జక్కగ నాలుగుభాగములుగ చూపింపబడిన 1933 పేజీలుగల గొప్ప గ్రంథము. ఒక్కొక్కభాగము 2-8-0 మొత్తము నాలుగు భాగములు నొకసారి కొను వారికి 8-0-0 లు మాత్రమే.
6. ప్రభావతీ ప్రద్యుమ్నము: ఇది పింగళి మూరవాళ్ళుచే రచింపబడినది. గ్రంథపాత్ర స్త్యము లోకవిదికమే. ఇది శ్రీ పీఠికాపుర మహారాజావారి వెలపునకారము పూర్వపుటల ననుసరించి పరిమితముగ వ్రాయించి బ్రహ్మశ్రీ పురాణ వద మల్లయ్య కాస్తూరివారిచే యుక్తముగ వ్రాయించి డెమ్మిపైపాక సెదరు వెంటలు కాగితములపాక జక్కగ చూపింపించి కాలి కొరెండు చేయింపబడినది. 1-4-0.
N. B. శ్రీ గ్రంథములన్నియు నాల్గుపుట యుపయోగమునకు శ్రీ పీఠికాపుర మహారాజావారి - విశేష భవ్యమునకు సుధుడుగ నొప్పిత్తించి కట్టినవెలకుల లభించున మేర్పాటుచేయించెను. కావున నింత నుభయములయునకు దొరకుచున్నవి. తెచ్చు నింతకు రెండు రెట్లు మూల్యమిచ్చినను నట్టి పరిమితములకు దొరకుట దుర్లభము. ఈపుస్తకముల కన్నింటికీ తపాల భద్రము వైరాళి కొనువారే భరించవలయును. గ్రంథములు వలయువారి కిదివిలాసమునకు వ్రాసిన గ్రంథములు లభించును.

టలేటి వేంకటరామశాస్త్రిగారు కవితావిలాసము పీఠాపురము, గోదావరిజిల్లా.

800 టిక్కెట్లు మాత్రమే ఏలూరులో గొప్పమేడ లాటరీ
2500 టిక్కెట్లు ఖర్చుపడినవి రు 16,500 లకు మేడ లాటరీ
మొత్తము 3300 టిక్కెట్లు
టిక్కెట్లు రు 5 లు మాత్రమే.
అర్హులారా:
కృష్ణజిల్లా ఏలూరు వెర్రిబజారులోని నా లాటరీ మ్యాచిన్ నెం 148 రు ౫ల రెండంతస్తులమేడ అద్దాల మీదవాల ఫిట్టింగు నహా గవర్న మెంటువారికి తెలియజేసినవిధము లాటరీ మూలముగా విక్రయించుచున్నాను. 250 టిక్కెట్లు ఖర్చుపడినవి. 800 టిక్కెట్లు మాత్రమే కలవు. టిక్కెట్లు కావలసినవారు తర్వాతనివో దొరకవు.
2. టిక్కెట్లు పూర్తియైన వెంటనే లాటరీ కలిపే తేదీయున్న ప్రకారమున్న ఆంధ్రప్రదేశ్ లోను, కర్ణాటక ప్రదేశ్ లోను, ప్రచురపరచి గొప్పయద్యోగమును, పెద్దమునుపులయెడల ఏలూరులోనే లాటరీ కల్పబడును.
3. ఈ టిక్కెట్లన్న వసూలయ్యే సొమ్ములో యేదంటి కమిషన్ వగయిరా భిచ్చలాపోను మిగతాసొమ్ము లాటరీ చేయుచుండు ఏలూరు వెంటల్ లో ఆపరేటివు బ్యాంకిలో నుంచబడును.
4. ఈ మేడకు తనఖాలు వగయిరాలులేవు. లాటరీలో గెలుపొందినవారు వెంటనే తమస్వంతభిచ్చలతోక్రమ మైన దస్తావేజు వ్రాయించుకొని రిజిస్టరీ చేయించుకొనవలెను.
5. టిక్కెట్లు కావలసినవారు తమపేరు, నివాసము స్పష్టముగ వ్రాసి టిక్కెట్టు 1-కి రు 5-0-0 చొ" నా పేర నుడియార్చరు చేసినయెడల వెంటనే టిక్కెట్లు తిరుగ టపాలో పంపబడును. 10 టిక్కెట్లు ఒకసారి కొను వారికి ఒక టిక్కెట్టు కమిషనుగా నివ్వబడును.
6. టిక్కెట్లు వి. పి. గా పంపబడవు. పోస్టుభిచ్చలు పంపినదే జవాబు యివ్వబడదు.
మాటూరి సర్వేశం.
పేడవాళ్ళు వారుడు,

అమృతాంజనము
అన్ని నొప్పులకు పరమామృతము.
చక్కని డబ్బీతో సహా సీసా ౧-కి అణాలు ౧౦ మాత్రమే.
అమృతాంజనము తలనొప్పుల మాన్పును. వాయువుపోట్ల బాపును.
అమృతాంజనము డిపో { 109, ప్రేరికోడ్లు, భాట్ల - బొంబాయి.
7, తంబుకెట్టి వీధి, మదరాసు.
Printed and Published by the ... Editor of the Andhra Patrika Press, 5 & 7 Thambu Chetty Street MADRAS.

రత్న పురుష లేహ్యం

ఈ పుస్తకమును అరిసంభోగమువలన ఇతర కారణములు వలన, కలిగిన తుక్కును మునుపటివలన పెంచుకొనవలెను. ఈ పుస్తకమును తెలియనివారు యిచ్చుట, అమ్మకములు వలన కరము లేదు. శ్రీ 1-కి రు 8-4-0 అ. కొనువారికి కేటాగు ౫ చిరము.
పట్టాభిరామ వైద్యశాల
రాయవరం, గోదావరిజిల్లా.

మోసము గ్రహించవలెను

మేము చాలాకాలమునుండి కల్యాణండునాలు పీఠికా తలకుడ్డలు వగయిరా బట్టలు రాయాచేయించుచున్నాము. మా బట్టలు ప్రతిగామమున ప్రసిద్ధిచెందిన ప్రతిమార్కయైన అమ్మయన్నది. యీ బట్టల కొంతమంది వర్తకులు నాణ్యము లేనటువంటివి ఉరికిన యడల బాణలు పడేటటువంటివి కల్యాణబట్టలు తయారుచేయించి మాబట్టలే అని ప్రజలను మోసపుచ్చుచు న్నారు. నవర మోసము తెలుపుకొనుటకుగాను మా బట్టలు ప్రతిభానువామైన మాపేరపున్న బామ్మగకటి అంటించి యున్నాము మామండ్రున్న తేనెటటుంటి కల్యాణబట్టలు మాని కాదని గ్రహించవలెను. మాపేరుతో వున్నట్లువి మూలీ పే మోసనియారు కొనవలెను. కొరినయడల భరలు తెలియపరచెదము. కల్యాణబట్టలు ఉరుకుకొనుటకు మేము సోపు తయారుచేసినాము. పా 1-కి రు 0-12-0 ముప్పావలామాత్రమే.
కెల్లిగ్రాఫ్ లైడెస్సు, ముప్పన సోమరాజు, వీరరాజు సిల్కుగుడ్డు.
వైద్యపురము, గోదావరిజిల్లా.

మీ జాతకము

ఒక సం॥ రమణరత్న జరుగు సం॥ కుటుంబ సెలవువారిగా వ్రాయుటకు కట్టును రు 2/- జీవితమంతటిగాను దళ అంత ర్దళలతో వ్రాయుటకు రు 5/- ఇతర కారము జీవిత మంతటి లోను ప్రతి సం॥ రమణలో జరుగు ముఖ్యవిషయములతో వ్రాయుటకు రు 8/- జనన సం॥ రం, సెల, వారము, గంటలు, నిమిషములు తెలుపవలెను. లేక జాతకమున పంపవలెను. అన్ని పుటలనుండి మితిలేని యోగ్యతాప్రతిభలు వచ్చియున్నవి. ఈ రీతిము ఆంగ్లభాషలో వ్రాసి పంపబడును. వి. అర్చి. శ్రీనివాసయ్య, కృష్ణవిలాస ఆగ్రహారము (ఎ) పొన్న మైసూరు.

మలయచందనము

గనేరియా అను తెగకొగవనక విశాఖాంబు
అభ్యుదయ లేదు. పిఠికాలో నది తో. ఎలుపు, తెలుపు, కచ్చు, అను మామ విధముల గా X లో X మాను నుండు.
ఈటలలో మాన్పును. శ్రీల మనుషు వ్యాధులకు కూడ ఇది కావొగవనము. (251) దట్టి 1 కి రు 2-4-0
గంధర్వ ఫార్మసీ, రాయవరం(గోదావరిజిల్లా.)

రు 500-లు ప్రథమబహుమానము

జ్యోతిషరహస్యబహుమానపరిషత్
30-4-23 తేదీని జరుగును.
కడు నులభము. ఫల మధికము. ఈ బహుమానముల గొంతు లక్షరహస్యముల ప్రతివారును ప్రయత్నించుచేయవచ్చును. ఈ పరిక్షకు శ్రీలను, పురుషులును కూడ దరఖాస్తు లను చేయవచ్చును. ఎరియియందే వారు కూర్చుండి "జ్యోతిష రహస్య" గ్రంథమును చూచుచునే పరిక్షుకర్తలకు కడు క్షరములు వ్రాయవచ్చును. మూలకొంగ్గోతిమనియమునంది మాజ్యోతిషరహస్యగ్రంథమును తెప్పించుకొని ప్రతివారును పరిక్షకు దరఖాస్తుచేయుటకు అర్హులే. జ్యోతిషరహస్యగ్రంథ ముతో పంపబడుదరఖాస్తును 20-4-23 తేదీలోపుగానే నింపి పంపించవలెను. తరువాత దరఖాస్తులు మంజూరీ చేయబడవు.
ద్వితీయబహుమానము రు 250-0-0. తృతీయ బహుమానము రు 116-0-0 ఇట్లన్నీ 10 బహుమానము లందును. పరిక్ష నియమములు, పరిక్షకులనిలాభములు, బహుమానముల వివరములు, ఇంకా మరికొన్ని భోగట్టాలు జ్యోతిషరహస్య గ్రంథముతో పంపబడును. ఈ జ్యోతిషరహస్యగ్రంథము అనేకమందిచే వ్రాయబడినది. ఒక ప్రతి నెల రు 2-8-0 ప్రకటములకి దిగుత చిరునామాకు వ్రాసినవి. పి. గా పంపబడును.
శ్రీకళింగ జ్యోతిషనిలయం,
విజయనగరం విశాఖపట్నం జిల్లా.